

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kalėdos 25 c.

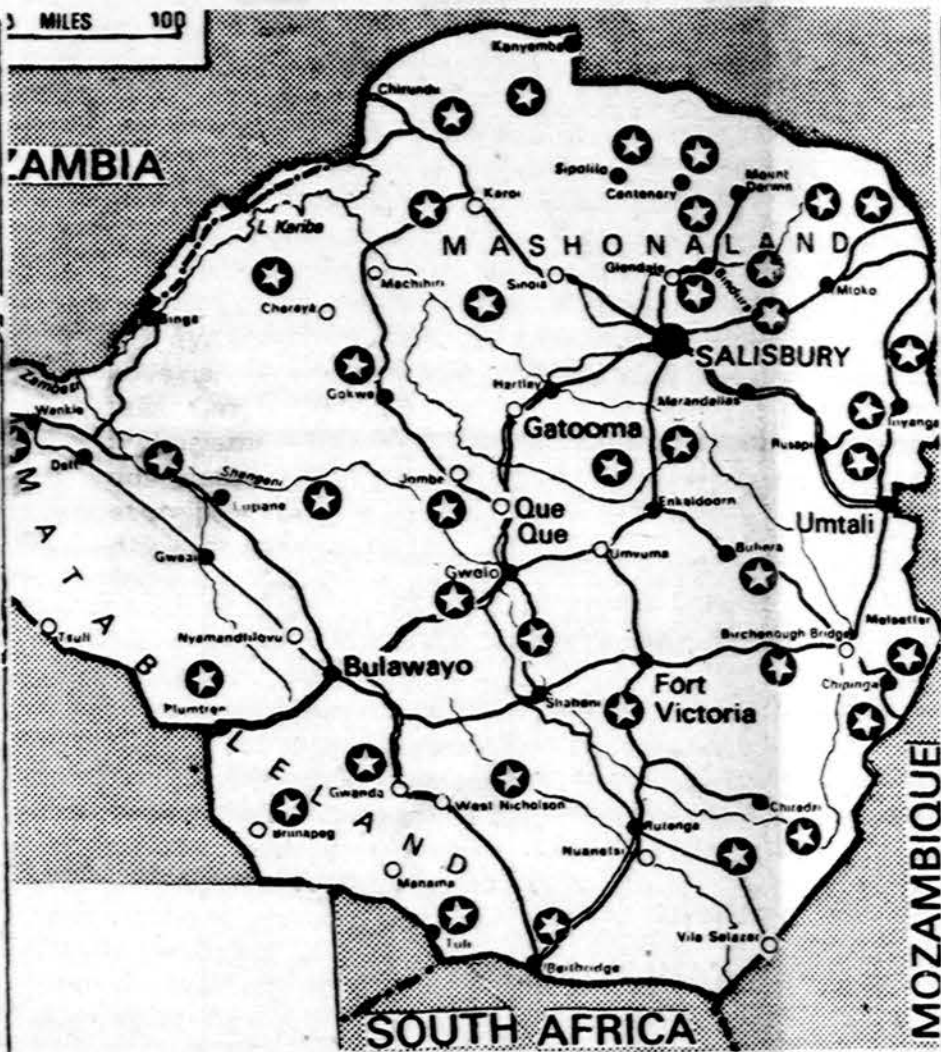
TREČIADIENIS — WEDNESDAY, VASARIS — FEBRUARY 27, 1980

NR. 48

Ragina boikotuoti Maskvos olimpiadą

Roma. — Trys žymūs ir vakarų ištremti rusai žmogaus teisių gynėjai — Vladimiras Bukovskis, Leonidas Plušė ir Nataša Garbanovskaja — Romoje įvykusiame susitikime su spaudos atstovais dar kartą ryškiai atkreipė dėmesį į sovietų valdžios pastaruoju metu sugriežtintas represines priemones prieš kitamincius, tikinčiuosius, ypač katalikus ir žydus ir sovietų valdomas nerusiškas tautas. Šia proga rusai disidentai įskaitė paminėjo taip pat sovietų persekiojamus ir suimamus lietuvius tikinčiuosius, kovojančius už religinę laisvę ir kitas žmogaus teises. Susitikimą Romoje su rusais disidentais surengė Italijos socialistų partija, dalyvaujant partijos sekretoriui Craidi. Bukovskis, Plušė ir Gar-

banovskaja šia proga taip pat paragino vakarų pasaulį, ypač vakariečius sportininkus, boikotuoti Maskvos Olimpiadą. Jau vien Maskvos parinkimas Olimpiadai, pažymėjo jie, buvo neatšaukiamas nutarimas. Besirušdama Olimpiada, sovietinė valdžia žymiai sugriežtino represines priemones prieš kitamincius. Vien pastarųjų dviejų mėnesių laikotarpyje buvo suimti apie 50 žmogaus teisių gynėjų. Šia proga rusai disidentai įskaitė paminėjo taip pat sovietų persekiojamus ir suimamus lietuvius tikinčiuosius, kovojančius už religinę laisvę ir kitas žmogaus teises. Susitikimą Romoje su rusais disidentais surengė Italijos socialistų partija, dalyvaujant partijos sekretoriui Craidi. Bukovskis, Plušė ir Gar-

Siandien Rodezijoje prasideda nepriklausomos Zimbabvės parlamento rinkimai. Kandiduoja 9 partijos, tačiau stipriausias yra trys, vadovaujamos: sukilių vado "marksisto" Mugabės, sukilių nacionalistų — Nkomo ir vėlyvo Muzorewos nuosaukių judėjimų partija. Žemėlapyje žvaigždutėmis pažymėtos karinės stovyklos, kuriose laukia būvę sukilių kariai. Taškais atžymėtos baltųjų vadovaujamos kariuomenės įgulos.

Sovietų invazija — didelė klaida

Washingtonas. — Valstybės departamentas paskelbė, jog Afganistane žuvusių ir sužeistų skaičius Kabulo sukilime gali siekti 500–700. Visi užsienio žurnalistai ir technikai laikomi Intercontinental viešbutyje. Trys korespondentai buvo suimti ir jiems atimti pasai. Vienas Kabulo prekybininkas pasakė AP reporteriui: "Prašo, mes pasakytume vakarams, kad mes žudysime rusus, kol nors vienas jų liks Afganistano žemėje".

Kiti pranešimai sako, kad po Kabulo streikų apie 500 žmonių buvo suimti. Sovietai toliau skelbia apie neramumus, kurie sukelti užsienio agentų, jų tarpe CIA. "Chicago Tribune" vedamajame palygina Brežnevą su vyru, kuris, nužudęs abu savo tėvus, prašė teismo pasigalėjimo, nes jis esąs našlaitis. Brežnevas žada išvežti savo kareivius, kai pasibaigs užsienio intervencija. Laikraštis apkartoja Afganistano atsiųsto diplomato Rahim Ghafoorai žodžius, kad sovietų invazija yra nelegalus veiksmas, nepateisinamas žygių, apsiskaitymavimas ir didelė klaida. Net ir visiškai paverę Afganistaną, nėra tikra, kad jis liks pavergtas, rašo laikraštis.

Princas Sihanoukas negauna paramos

Washingtonas. — Kambodijos princas Sihanoukas, atvykęs į Washingtoną, pareiškė spaudai, kad jis rado daug simpatijos pareiškimų, bet negauna konkrečios paramos. Jis pasiskelbė, kad Kinija vis dar remia Pol Poto režimą ir siūlo jam tapti Kambodijos valstybės galva, paliekant galią Pol Potui, tačiau jis to negalys priimti dėl moralinių priežasčių, nes Pol Poto žmonės nekendžia. Vietnamas pastatė Heng Samrin režimą, kuris atstovauja tik Hanojaus kolonizatoriams, bet ne kambodijiečiams. Tailandija jau seniai jo nemėgstanti ir net neleidžianti atvažiuoti aplankyti kambodijiečių stovyklose. Amerika irgi nesutinkanti jam duoti karinės paramos.

Washingtono Sihanoukas buvo sekretoriaus Vance svečias, tačiau jo kelionė į Ameriką apmokėjo šiaurės Korėjos diktatorius Kim Il Sungas. Valstybės departamentas pareiškė, jog Sihanoukas galėtų turėti vaid-

Italai atmetė koalicijos projektą

Roma. — Italijos krikščionių demokratų partijos kongrese, kuris tęsiasi visą savaitę, daugiausia ginčų sukėlė bendradarbiavimo su komunistų partija klausimas. Partijos vadovybė laikėsi nuomonės, kad komunistus reikėtų įsileisti į vyriausybę, nors dar lieka daug praktiškų kliūčių. Partijos sekretorius Benigno Zaccagnini savo kalboje siūlė palikti komunistams atviras duris į koaliciją, tačiau šis siūlymas, kurį rėmė ir premjeras Francesco Cossiga bei buvęs premjeras Giulio Andreotti gavo tik 42,3 nuos. balsų. Bendradarbiavimo priešai laikėsi nuomonės, kad jokiais sąlygomis negalima priimti komunistų į vyriausybę. Kietosios linijos šalininkai gavo 57,7 nuos. balsų.

Žaidynių medaliai

Lake Placid. — Pasibaigus olimpiniam žiemos žaidimams, paskelbti medalių laimėtojai. Rytų Vokietija laimėjo 23 medalius, Sovietų Sąjunga — 22, Amerika — 12, Norvegija — 10, Suomija — 9, Austrija — 7, Šveicarija — 5, Vakarų Vokietija — 5, Švedija, Lichtenšteinas ir Olandija po 4, kiti po mažiau.

Mirė a.a. dr. Antanas Rukša

Augsburgas. — Vasario 20 d. čia mirė dr. Antanas Rukša, klasikinės filologas ir pedagogas.

Velionis buvo gimęs 1900. VI. 15 Žvignonse, Pabaisko valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Gimnazijos mokslus išėjo Ukmergėje, Rževė (Rusijoje) ir Parnėvyje. 1919 m. stojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę, 1919. XII. 16 baigė Karo mokyklą. 1933 m. baigė Vytauto D. universiteto Humanitarinių mokslų fakultetą. Po to studijavo užsienyje ir 1936 m. Vieonos universitete, Austrijoje, įsigijo daktaro laipsnį. 1936–1940 m. Kauno III gimnazijos direktorius. 1939 m. pradėjo lektoriauti universitete, buvo pakeltas docentu. 1941–1942 m. Kambodijos politiniame sprendime, tačiau šiuo metu Amerika neturinti Kambodijai jokio plano.

"Jauni patriotai, brangūs jaunuoliai" ...

Irane tebevyksta politinės varžybės

Teheranas. — Irano prezidentas Bani Sadras pasakė kalbą, dideli miniai, kuri susirinko, šaukiamą ajatolos Khomeinui, pradėjusio nacionalinę mobilizaciją, kuri duotų Iranui "armiją iš 20 milijonų piliečių". Bani Sadras pažymėjo Amerikos naivų spaudą, kuri vadina jį Irano prezidentu, nuosakiai. Amerikiečiai nesupranta Irano revoliucijos, pasakė jis. Pavadinęs ambasada užėjusius ir amerikiečius kalinančius vyrus "jaunais patriotais", prezidentas prisidėjo prie ajatolos kalbos, kurioje Khomeinis vadino ambasados okupantus "brangiais jaunuoliais".

Bani Sadras pabrėžė, kad ambasados jaunuoliai yra nuosirdūs, revoliucijos sentimentų pilni patriotai. Vyriausybė prieš juos niekad nesims jėgos, nors jie turi gerbti teisėtą valsty-

bės vyriausybę.

Paskutinieji Irano valdžios vyrų pareiškimai numušė nuotaka Washingtono. Pradedama tikėti, kad tarptautinė Jungtinių Tautų sekretoriaus pasiūsta komisija neturi nieko bendro su įkaitų paleidimo viltimis. Komentatoriai, svarstydami padėtį Irane, sako, kad ten tebevyksta varžybos dėl valdžios. Labai svarbius yra kovo 14 d. rinkimai, kuriuose bus išrinktas piramas po revoliucijos Irano parlamento, pavadintas islamiška asamblėja. Politikai, kurie pralaimėjo prezidento rinkimus, dabar stengiasi praveisti savo šalininkus į tą asamblėją. Rinkimų rezultatai parodys, ar prezidentas Bani Sadras, pats gaus apie 76 nuos. balsų, sugebės sustiprinti savo pozicijas parlamente. Jo žymiausias konkurentas yra islamo respublikos partijos vadas ajatola Mohamed Beheshti, vienas galingiausių porevoliucinių Irano vadų. Pats įtakingiausias, žinoma, yra ajatola Khomeinis, tačiau šalia jo yra daug politinės galios centrų, jų tarpe ir ambasada okupavę "studentai".

Net ir optimistai, maną, kad JT komisija Irane reikiška greičiau amerikiečių įkaitų paleidimą, pripažįsta, kad beveik visos politinės grupės reikalauja šacho ir jo turtų sugrąžinimo. Visi pareiškimai, iranėčių kalbos turi būti priimtos atsargiai. Daug priklauso nuo tų pareiškimų interpretacijos.

Teherano Times laikraštis išspausdino atvirą laišką "Amerikos žmonėms". Jame reikalaujama, kad būtų sugrąžintas Iranui. Tik jo sugrąžinimas atneš įkaitams laisvę. Laišką pasirašė įkaitu laikomas ambasados narys, biudžeto sekretorius Bruce Herman. Žinantieji tvirtina, kad apie pusę amerikiečių kalinių Teherane palaiko mintį, kad šachas turėtų būti sugrąžintas Iranui.

TRUMPAI IŠ VISUR

Kinijos vicepremjeras Deng Xiaoping pasitraukė iš kariuomenės štabo viršininko pareigų. Jis lieka komunistų partijos vicepirmininku ir partijos karinių reikalų komisijos vicepirmininku.

Tailandijos helikopterai skraidė virš vietnamiečių dalinio, kuris buvo peržengęs sieną į Tailandiją, ir per garsia kalbius įspėjo grįžti atgal. Vietnamiečiai grįžo.

Kipro saloje buvo pasikeista kaliniai; Palestinos Laisvimo organizacija paleido izraelitę, kuri apsimečiusi arabe, dirbo Beirute ir buvo kalinama nuo 1974 m. už šnipinėjimą Izraeliui. Izraelis atidavė du palestiniečius, nuteistus kalėti iki gyvos galvos. Pasikeitimui tarpininkavo Raudonasis Kryžius.

Londono pareigas perėmė naujasis Kanterburio arkivyskupas Robert Runcie, 65 milijonų anglų Bažnyčios galva. Tai jau 102-sis arkivyskupas.

Šią savaitę Hagoje prasideda Izraelio, Egipto ir Amerikos derybos dėl palestiniečių autonomijos klausimų.

Kalifornijos pietuose po potvynių ir audrų pirmadienį įvyko žemės drebėjimas, dar daugiau įtempę gyventojų nervus.

Amerikos darbo unijų federacija nutarė pradėti derybas su tismsterių unija, kviečiant ją sugrįžti į federacijos eiles. Tismsteriai buvo pašalinti 1957 m. dėl unijos vadų nesąžiningumo.

Pietų Afrika atsakymą į JAV kvietimą boikotuoti Maskvos olimpiadą, pranešė kad jokių būdų nedalyvaus Maskvos žaidimuose. Neminima, kad jau nuo 1964 m. Pietų Afrikai neleidžiama dalyvauti.

Vakarų Vokietijos atstovas Tarptautiniame Olimpiniam komitete Willi Daume pasakė, jog kyla klausimas ar 1984 m. žaidimus bus galima ruošti Los Angeles, jei Amerika neatšauks savo sumanymo boikotuoti Maskvą.

1975 m. nepriklausomybę gavusiame Suriname, buvusioje Olandijos kolonijoje, įvyko sukilimas kariuomenėje, kurioje yra 800 vyrų. Valdžią perėmė du viršilos.

Į Filipinų pabėgėlių stovyklą Bataane atvyko dar 500 pabėgėlių. Šioje stovykloje Indokinijos pabėgėliai parengiami emigracijai.

Japonijos fizikas dr. Fushimi išrado motorą, kuris degina su vandeniu sumaišytą gazoliną. Motoras su 30 nuos. vandens veikia neblogiau kaip grynų gazolinu varomas.

Libane bombos sprogimas užmušė 14 žmonių krikščionių rajone.

Filipinuose 1,800 JAV marinių pasirengę išvykti į Indijos vandenyną ir Arabų jūrą sustiprinti ten jau esančių karo jėgų.

GRAIKIJA PASIULĖ OLIMPIJOS KAIMĄ

Sudaryta komisija pasiūlymui tirti

Washingtonas. — Prezidentas Carteris labai šiltai sutiko jaunus amerikiečius, olimpinį žaidimų laimėtojus, pavadindamas juos modernių laikų herojais. Priėmimo paaiškėjo, kad žaidynėse dalyvavę sportininkai svarbūs Maskvos vasaros žaidimų boikotą, kuris pasiūlytas po sovietų invazijos Afganistane. Daugumas sportininkų pasirašė pareiškimą, kuriame pasisakoma prieš boikotą, nes sporto esą negalima maišyti su politika. Prezidentui nė vienas iš priešpiečių dalyvių Baltuosiuose Rūmuose neperdavė sportininkų nuotakos, tačiau reporteriams kai kurie dalyviai pareiškė, kad sportininkai buvo suskildę beveik 50–50 dėl boikoto klausimo.

Iš aukso medalius laimėjusių ledo ritulio žaidėjų mažiausiai aštuoni jau nusamdyti lošti profesionalų anglų Bažnyčios galva. Tai jau 102-sis arkivyskupas.

Šią savaitę Hagoje prasideda Izraelio, Egipto ir Amerikos derybos dėl palestiniečių autonomijos klausimų.

Kalifornijos pietuose po potvynių ir audrų pirmadienį įvyko žemės drebėjimas, dar daugiau įtempę gyventojų nervus.

Amerikos darbo unijų federacija nutarė pradėti derybas su tismsterių unija, kviečiant ją sugrįžti į federacijos eiles. Tismsteriai buvo pašalinti 1957 m. dėl unijos vadų nesąžiningumo.

Pietų Afrika atsakymą į JAV kvietimą boikotuoti Maskvos olimpiadą, pranešė kad jokių būdų nedalyvaus Maskvos žaidimuose. Neminima, kad jau nuo 1964 m. Pietų Afrikai neleidžiama dalyvauti.

Vakarų Vokietijos atstovas Tarptautiniame Olimpiniam komitete Willi Daume pasakė, jog kyla klausimas ar 1984 m. žaidimus bus galima ruošti Los Angeles, jei Amerika neatšauks savo sumanymo boikotuoti Maskvą.

1975 m. nepriklausomybę gavusiame Suriname, buvusioje Olandijos kolonijoje, įvyko sukilimas kariuomenėje, kurioje yra 800 vyrų. Valdžią perėmė du viršilos.

Į Filipinų pabėgėlių stovyklą Bataane atvyko dar 500 pabėgėlių. Šioje stovykloje Indokinijos pabėgėliai parengiami emigracijai.

Japonijos fizikas dr. Fushimi išrado motorą, kuris degina su vandeniu sumaišytą gazoliną. Motoras su 30 nuos. vandens veikia neblogiau kaip grynų gazolinu varomas.

Libane bombos sprogimas užmušė 14 žmonių krikščionių rajone.

Filipinuose 1,800 JAV marinių pasirengę išvykti į Indijos vandenyną ir Arabų jūrą sustiprinti ten jau esančių karo jėgų.

1,500 narių visame pasaulyje. Siūloma pradėti planuoti statybą pietinėje Graikijoje, Peloponesio pakraštyje, apie 10 mylių nuo jūros.

Graikijos premjeras Constantine Caramanlis vasario mėn. pradžioje pasiūlė Tarptautiniam Olimpiniam komitetui studijuoti graikų vyriausybės planą, ir komitetas sudarė penkių asmenų komisiją. Graikija siūlo Olimpijos kaimo apylinkėse 1,250 akrų žemės, siūlo įsteigti čia neutralią Olimpijos valstybę. Graikijos olimpinio komiteto pirmininkas George Athanasiasdes paaiškino, jog ši valstybė būtų panaši į Vatikaną, nors jos plotas būtų daug didesnis. Valstybėlė turėtų savo įstatymus, savo pasus, savo administracinę ir tvarkos priežiūros sistemą, savo paštą ir savo piliečius, kuriais pirmiausia taptų viso pasaulio olimpinio komiteto nariai.

Vietiniai šio sumanymo rėmėjai ir komiteto nariai sutinka, kad, jei nutarimas ir būtų greit pasiektas, pirmieji žaidimai šioje neutralioje valstybėlėje galėtų įvykti tik 1988 metais. Vietna, parodyta užsienio korespondentams, labai graži, apaugusi žaliomis pušimis. Valstybėlė juostų dvi upės: Alpheus ir Kladeos, čia pat banguoja Afroditės kalnai. Ir dabar šiuos vištų ir ožkų augintojų kaimus plačiai lanko užsienio turistai.

Sen. Javits nutarė dar kandidatuoti

New Yorkas. — Senatorius Jacob Javits, respublikonas, paskelbė spaudai, kad jis kandidatuoja penktai kadencijai į Senatą. Buvo manoma, kad senatorius, kuris greit švęs 76 metų sukaktį ir nėra visai sveikas, pasitrauks. New Yorko pirmuosios respublikonų rinkimuose jam teks nugalėti kongresmaną Jack Kemp. Vėliau, jei jis taptų respublikonų kandidatu, teks susikauti su atstove Elizabeth Holtzman, demokratė. Sakoma, kad 90 nuos. New Yorko žydų, kurių valstyjoje yra apie 3 milijonai, balsuoja už demokratą, tačiau palaiko savo tautybės kandidatus, nors jie ir nebūtų demokratai. Šį kartą ir demokratui turės Holtzman, veiklią žydų mažumos veikėją.

Meksikos įlankoje, bekildamas nuo naftos gręžimo platformos, nukrito mūšinis laivas, žuvo šeši asmenys, vienas sužeistas.

Salvadore sprogo bomba prie katalikų radijo stoties. Kiltame sprogime padegta universiteto biblioteka ir knygynas, padaryta daug nuostolių.

Taivanas išskėlė bylas aštuoniems opozicijos veikėjams, kurie planavę nuversti vyriausybę. Dar 37 kaltinamieji, organizavę riaušes, bus baudžiami administracinėmis bandomis.

KALENDORIUS

Vasario 27 d.: Fortunatas, Vilana, Gintilas, Vilmantė. Vasario 28 d.: Rufinas, Antonija, Vilgardsas, Alna. Saulė teka 6:31, leidžiasi 5:37.

ORAS

Saulėta, šilčiau, temperatūra dieną 35 l., naktį 20 l.

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŲ RAMOVĖ
Redaguoja skt. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas 476-7089

VASARIO 16 NERIJOS TUNTE

LSS Nerijos jūrų skaučių tuntas kasmet jungtinėje laivų sueigoje vasario mėnesyje mini Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktį ir pasaulio skaučių Mąstymo dieną. Šiais metais sueiga įvyko vasario 17 d., 10 val. ryto Jaunimo centre. Dalyvavo visi tunto laivai ir gintarių igulos, bei viešnios — JAV Vidurio Rajono vadovė j. v. s. Aldona Gasnerienė, j. s. Dalia Bylaitienė ir j. ps. Bronė Stravinskienė. Sueiga pravedė tunto adjutantė g. v. v. Rūta Karaliūnaitė. Dainoms vadovavo laužavėdė gintarė Rasa Veselkaitė.

Sueiga pradėta reportais adjutantė, tūntininkė ir JAV Vidurio rajono vadovė. Inešius vėliau buvo perskaitytas Seserijos Vyriausios skautininkės įsakymas.

Vasario 16-tos proga garbės žymeniu apdovanoti veikliai tunto narių g. v. v. Danutė Latvytė žymeni prisegė Vidurio raj. vadovė. Nerijos tunto tūntininkė j. ps. A. Veselkaitė trumpame žodyje prisiminė, kad Vasario 16-tos proga Lietuvos vyriausybė, garbės ordenais apdovanojo tautai ir valstybei nusipelnusius asmenis, panašiai savo iškilus veikėjus atžymėdavo ir įvairios lietuvių organizacijos. Lietuvių skautų sąjunga ta tradiciją tęsia ir išieivijo. Pasveikino šia proga apdovanoję sesę Danę ir palinkėjo visoms sesėms nuosirdžiai reikštis lietuviškoje skautiškoje veikloje.

Minint pasaulio skaučių Mąstymo dieną, jungiantis mintimis su plačiąja pasaulyje pasisklidusiomis lietuvaiteis sesėmis, buvo uždegta septynios žvakės prisimenant seses — Lietuvoje, Sibire, JAV, Canadoje, Australijoje, Pietų Amerikoje ir Europos kraštuose.

Minint Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktį žuvusieji kovose už laisvę buvo pagerbti atstojimu ir susikaupto minute. Maldą už tėvynę perskaitė gintarė v. v. Irena Jasulaitytė.

Vasario 16-tos ir Mąstymo di-

nos mintimi pašnekesį pravedė tunto tautinio auklėjimo vadovė j. s. Irena Regienė. Pagrindinė pašnekesio mintis — Vasario 16-tos minėjimai yra bereikšmiai jei jie minimi tik kaip praeities įvykio prisiminimas, jei juose nėra nuosirdaus ryžto siekti Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo. Šio ryžto vykdyme turime dalyvauti visi ir kiekvieną dieną. Ne laikime kažkokių progų atlikti dideliems žygdarbiams — dideli darbai susidaro iš daugybės mažų gerų darbų. Kiekvieną dieną atlikime bent po vieną mažą darbėlį tėvynei, tautai ir lietuvių išlaikymui. Savo atsakymais į klausimus, net ir jauniausios sesės pasirodė gerai susipažinusios su Vasario 16-tos reikšme ir istorija.

Trys mažos udrutės nuosirdžiai padėkdamos eilėrašį "Lietuvaite aš mažytė", o Juodkrantės laivo jūrų jaunės — Bern. Brazdžio "Aš čia gyva". Laužavėdė vadovaujant sudainuota keletas dainų, kurias lydėjo šūkis: "Tvirtai tikim visada — Lietuva vėl bus laisva!"

Sesėms sustojus ratu supinto mis rankomis aplink tunto vėliavą buvo sugiedota "Lietuva brangi" ir Lietuvos himnas.

Lituanicos tunto skautų Vasario 16-tos minėjime kalba neseniai iš Lietuvos atvykęs Rimgaudas Kasulis.
Nuotr. V. Rupinskio

AUSROS VARTŲ TUNTE

Šventė v. s. Sofijos Čiurlionienės vyr. skaučių būrelyje.

Prieš pusantrį metų Ausros Vartų tunte įsteigtas vyr. skaučių būrelis pasivadino Sofijos Kymantaitės — Čiurlionienės vardu. Tai darbščiu, linksmu jaunų motinų būrelis. Praėjusių penktadienį — vasario 22 dieną, būrelyje įvyko šventė — vyr. skaučių įžodžiui savo mąstyto išleido: sesė skautė, trys paukštytės, trys būsimos paukštytės ir keli broliai skautai.

Ausros Vartų skaučių tuntas sveikina naujas seses: Laimą Ardickienę, trijų paukštyčių mamą, Lemontę lituanistinės mokyklos mokytoją, skaučių Šatrijos draugovės draugininkę pagalbininkę. Laimą Braunę — dviejų būsimų paukštyčių mamą, Lemontę lituanistinės mokyklos mokytoją. Teresę Kybartienę — brolio skauto mamytę, tautinių šokių mokytoją ruošiančią vakarinių priemiesčių taut. šokių šokėjų dalyvauti ateinančioje tautinių šokių šventėje. Jos namuose kas savaitę vyksta Kazuko mugė pasirodymo darbų vakarai. Aldona Mačienę — Šatrijos draugovės tėvų komiteto pirmininkę, dirbusią ūkio skyriuje tundo tirdėsimtmečio Gijos stovykloje. Rasą Šarauskienę — būsimos paukštytės mamytę, Lemontę lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirmininkę.

Vyr. skautės įžodžiui paruošė

ps. Giedrė Penčilytė. Įžodyje dalyvavo tūntininkė ps. Nijolė Balzarienė, "Mėgros" vyr. skaučių būrelio atstovė s. A. Ramanauskienė, įžodį davusios sesės apdovanojusi tautine juostele su gintareliu. Gražinos būrelio atstovė s. R. Smolinskienė ir Suteimio būrelio sesė v. sl. Shirley Plepytė ir ps. Rūta Ozers.

Labai džiaugėmės šiuo vyr. skaučių Sofijos Čiurlionienės būreliu. Kai liudės kelia nubyrančios jaunos šeimos, šis būrelis pasiryžęs dvigubai atidirbti. Jos ir skautės, ir mamos, ir mokytojos — vadovės. Be jau minėtų, būreliui priklauso sesės — J. Zubinienė, J. Mockaitienė, V. Mikaitienė. Būreliui pavyzdinčiai vadovauja sesė Roma Bielskienė.

A. N.

SKAUTAI MINĖJO VASARIO 16

Lituanicos tunto skautai Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą — Vasario 16-tąją paminėję miščių taut. šokių šokėjų dalyvauti ateinančioje tautinių šokių šventėje. Jos namuose kas savaitę vyksta Kazuko mugė pasirodymo darbų vakarai. Aldona Mačienę — Šatrijos draugovės tėvų komiteto pirmininkę, dirbusią ūkio skyriuje tundo tirdėsimtmečio Gijos stovykloje. Rasą Šarauskienę — būsimos paukštytės mamytę, Lemontę lituanistinės mokyklos tėvų komiteto pirmininkę.

Vyr. skautės įžodžiui paruošė

ps. Giedrė Penčilytė. Įžodyje dalyvavo tūntininkė ps. Nijolė Balzarienė, "Mėgros" vyr. skaučių būrelio atstovė s. A. Ramanauskienė, įžodį davusios sesės apdovanojusi tautine juostele su gintareliu. Gražinos būrelio atstovė s. R. Smolinskienė ir Suteimio būrelio sesė v. sl. Shirley Plepytė ir ps. Rūta Ozers.

Labai džiaugėmės šiuo vyr. skaučių Sofijos Čiurlionienės būreliu. Kai liudės kelia nubyrančios jaunos šeimos, šis būrelis pasiryžęs dvigubai atidirbti. Jos ir skautės, ir mamos, ir mokytojos — vadovės. Be jau minėtų, būreliui priklauso sesės — J. Zubinienė, J. Mockaitienė, V. Mikaitienė. Būreliui pavyzdinčiai vadovauja sesė Roma Bielskienė.

LSS Nerijos jūrų skaučių tunto sesės iškilmingoje sueigoje. Įsakymus skaito adjutantė g. v. v. Rūta Karaliūnaitė. Nuotr. Jono Tamulaičio

VYR. SKAUTININKAS PRANEŠA

— Šiais metais LSS yra numatę vėl dalyvauti Miško ženklų — Gilvelio — kursuose su dviem skiltimis. Kursai vyks 1980 m. rugpjūčio mėn. 23 — 25 d. d., Camp Webster stovyklavietėje, Ashford, Conn., netoli Putnamo seselių vienuolyno. Kursus ruošiusios su Vasario 16-tos reikšme ir istorija.

— Š. m. sausio 19 — 20 d. d. New Yorke įvyko Atlanto rajono skautų vyčių, vyr. skaučių ir kandidatų-čių suvažiavimas.

— Atlanto rajono stovykla įvyks Resolute Scout Reservation, Bolton, Mass. 1980 m. rugpjūčio mėn. 16 — 23 d. d. Stovyklos vėliavą sutiko būti ps. Steponas Zubulis iš E. Hartford, Conn.

— Šių metų Ažulio ir Gintaro vadovų-čių kursai planuojami praversti Canadoje, "Romuvos" stovyklavietėje, liepos mėn. paskutinės savaitės. Tuo pačiu laiku ten vyks ir Kanados rajono vasaros stovykla. Mokyklų vadovais pakviesti: Gintaro — v. s. Vande Alekniene, Ažulio — v. s. Romas Fabijonas.

— Tokie pat jaunųjų vadovų-čių kursai planuojami ir Australijoje gegužės mėn. 10 — 18 d. d., Yack vietovėje, Vic. Vadovais sutiko būti: j. ps. dr. R. Šarkis ir v. s. S. D. Čižauskienė.

— 1980 m. rugpjūčio mėn. Darbo dienos savaitgalį, Canadoje, įvyks Amerikos ir Kanados rajono vyr. skaučių ir skautų vyčių visuotinis suvažiavimas. Šioje kadencijoje LSB skautų Vyčių skyriui vadovauja s. v. ps. Eduardas Meilus, Jr., Worcester, Mass.

— Gauti sveikinimai iš tolimos Australijos, kur sausio mėn. 2 — 13 d. d. "Baublio" vardo stovykloje, Cotten Dam, Canberra, stovyklavo 120 "Ausros", "Baltijos", "Džiugo", "Šatrijos" ir Tasmajijos skautų ir skaučių.

— 1979 m. lapkričio mėn. 23 — 25 d. d. Beaumont, Rock Creek, Ohio, įvyko pirmoji Amerikos ir Kanados rajonų tūntininkų-čių konferencija. Atvyko 63 dalyviai. Programą pravedė v. s. C. Kiliukis ir v. s. L. Kiliulienė, o ūkio administracinis reikšlus tvarkė v. s. V. Jokūbaitis. Konferenciją organizavo Seserijos VS v. s. I. Kerelienė ir Brolijos VS v. s. V. Vidugiris.

— Raginu visus vienetų vadovus, kurie dar nesutvarkė nario mokesčių ir registracijos už

kalbėjo kunigas jėzuitas tėvas Daugintis. Neseniai iš Lietuvos atvykęs Jonas menininkas Rimgaudas Kasulis vaizdžiai papasakojo apie dabartinį Lietuvos jaunimą, jo gyvenimą ir siekius. Kalbėtojas pasisakė skautus matęs pirmą kartą, nes Lietuvoje komunistinės valdžios jokios kitos organizacijos nėra leidžiamos. Žuvusieji už laisvę buvo pagerbti atstojimu ir susikaupto minute.

Meninę programėlę atliko viešnios — Kernavės tundo dainininkų būrelis sudainuodamos keletą dainų.

Jauki minėjimo sueiga buvo baigta visiems dainuojant "Lietuva brangi".

1979 — 80 metus. tuoj tą pareigą atlikti. Mokesčiai ir registracija siunčiami Brolijos vadijos išdininkai.

— Primenu, kad kai kurie Brolijos Vadijos nariai dar nepristatė savo veiklos planų. Prašau tai kuo greičiausiai įvykdyti, prisiunčiant tuos planus VS adresu.

— Vienetų vadovai prašomi prižiūrėti, kad jų vienetų nariai tuoj užpildytų Sąjungos nuo nelaimingų įvykių atleidimo specialias formas. Kiekvienas Brolijos narys privalo tokią formą užpildyti. Jos laikomos vienetų bylose.

— LSS-gai paskelbus šiuos metus jaunųjų vadovų metais, Brolija nori turėti savo veiklos šūkį ir tam reikalui skelbia konkursą, kuriame kiekvienas Brolijos narys gali dalyvauti. Už įdomiausią šūkį bus skiriama dovana. Šūkio projektus siųsti VS ar Vadijos sekretoriaus adresu iki š. m. balandžio 23 d.

— Amerikos skautus, švenčiančius 80 metų gyvavimo jubiliejų, VS specialiai pasveikins.

Neabejotina, kur nors vyks jų jubiliejinė stovykla, ir, jei būsimieji pakviesti, pasiūsim reprezentacinį vienetą atstovauti lietuviams skautams.

— Jau kuris laikas girdime, kad mūsų eilėse bręsta reikalingi konkreciai padėti į vargą patekusiems mūsų sąjungos nariams. Vieni amžiaus naštos, kiti ligų varginami, negali tęsti žmoniškų gyvenimo sąlygų. Brolijos vienetų vadovai prašomi savo posėdžiuose šį klausimą iškelti, pasvarstyti ir padaryti nutarimus, ką jie šiuo reikalu galvoja, ir siūlymus siųsti VS.

— Sveikinu ką tik susiorganizavusią San Francisco apylinkėje mišrią skautų-čių skiltį, pasivadinusią "Raudonmedžių" vardu. Globėjas — ps. Gediminas Kalinauskas. Gražus pavyzdys ir kitoms vietovėms, kur yra lietuvių jaunimo, bet nėra skautiško vieneto.

SKAUTŲ - SKAUCIŲ DEMESUI

Chicago skautų — skaučių Kazuko mugė įvyksta sekmadienį, kovo 2 d. Visų tuntų sesės ir

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

• RŪPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šią dieną nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. — 476-2206

KELIONĖ Į PRANCOZIJĄ IR ITALIJĄ

1980 M. BIRŽELIO 12 - 27 DIENOMIS

Aplankysime Liurdą — Lisieux, Sv. Teresės Kūdikių Jėzaus; — Ars, Sv. Jono Vianney, Assisi, Sv. Pranciškaus ir kitas šventoves, kai vyksime į Romą 10-ties metų minėjimui pašventintinio Lietuvių kopyčios Sv. Petro bazilikoje. Kelionę lyds Jo eksc. vysk. Vincentas Brizgys.

Kaina \$1,979.00 dol. asmeniui (dviese kambaryje).

Dėl informacijos kreiptis į

MATILDĄ MARCINKUTĘ - GAUCIENĘ

WORLD EXPRESS

TEL — 332-4111

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS

Padangos. Priekinių ratų reguliavimas ir balansavimas. Stabdžiai. Dujiniai. Išmetamieji vamzdžiai ir kiti pataisymai. FIRESTONE TIRES. Wheel alignment and balancing. Brakes. Shock absorbers. Mufflers and pipes. Tune-ups. Lubrication. Change of oil and filters.

COUNTRY AUTO AND TIRE SERVICE

2423 West 59th Street — Tel. GR 6-7777

Veikia nuo 7:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro.
Šventadieniais uždaryta — Sav. MIKAS CESAS
Seštadieniais nuo 7:00 val. ryto iki 4 val. popiet.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesiuoiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, seštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, seštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisydo nuožiūra. Nesunaudojti straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

broliai renkasi Jaunimo centre 9:15 val. ryto. Dėvime pilnoms, tvarkingomis uniformomis.

Visų tuntų jaunesnieji skautai-tės rikiuojasi didžiojoje salėje prieš savo tuntų paviljonus. Visi skautai-tės rikiuojasi savo tuntų adjutantų vadovaujami jiems nurodytose vietose. Paviljonus, kavines, valgyklas ir kt. aptarnaujantieji užima savo vietas prieš mugės atidarymą.

Mugės atidarymas įvyks 10 val. ryto. Šiais metais atidarymą praveda LSS Nerijos jūrų skaučių tuntas. Mugę stidaryti pakviesta Lietuvos generalinė konsulė Chicagoje s. Juzė Daužvardienė.

Mugėje tvarką palaikyti pakviesti komendantai — v. s. Jonas

Paronis ir s. Regina Vaitkevičienė. Pirmos pagalbos stotyje būdės s. Juozas Liubinskas su padėjėjais.

Visi prašomi atvykti punktuotai ir laikytis nustatytos tvarkos. Prieš mugės atidarymą pašaliniai salen nebus leidžiami.

Visi kviečiami mugėje dalyvauti.

Advokatų Draugija

VALDEMARAS BYLAITIS

IR

VINCAS BRIZGYS

Teisių daktarai

2458 W. 69th Street, Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004

Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00

val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmadienį ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį ir penkt. 10-4; šeštadienį 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Tel. — BE 3-5893

Specialybė Akių ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA

VAIKŲ LIGOS

2656 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS

KOSMETINĖ CHIRURGIJA

Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA

2659 W. 59 St., Chicago

476-2112

Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštadienį 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus

Laisvę mylintis paukštis

Uždarytas auksiniame narve

Ir rusų tautoje, net pačioje komunistų partijoje, yra nemaža šviesių žmonių, kurie išdrįsta atvirai pasisakyti prieš dabartinę valdymo sistemą, ją atvirai kritikuoti. Prie tokių šviesių protų pirmoje eilėje reikia priskirti Andrejų D. Sacharovą, kuris yra faktiškasis nelegalios Sovietų opozicijos vadas.

Sacharovo vardas, jau daugiau kaip 10 metų buvęs pasaulio dėmesio centre, vėl ypatingai iškilo šių metų pradžioje, kai ryšium su Afganistano įvykiais jis buvo iš Maskvos išstremtas į Gorkio (anksčiau Nižnij Novgorod) miestą.

Andrejus Sacharovas — sumanus branduolinių energijos tyrinėtojas, mokslininkas, Sovietų mokslo akademijos pirmaujantis narys, privileguota asmenybė. Už savo darbus bei atradimus jis buvo tris kartus paskelbtas „socialistinio darbo didvyriu“ (tokių anuo metu Sovietuose tebuvo šeši), apdovanotas aukščiausiu Lenino ordinu, Stalino premija, įvairiais garbės raštais bei titulais, privilegijomis.

1975 metais, netrukus po to, kai 35 valstybių politikai smilkė Maskvai, užrašydami jiems II pasaulinio karo metu Europoje pagrobtais žemės, mokslo pasaulis paruošė Sovietų viršininkams labai nemalonų akibrokštą: Nobelio taikos premijai skirti komitetas, kurį sudarė norvegai — du socialdemokratai, du liberalai ir vienas dešinysis konservatorius — 1975 metų taikos premiją (apie 140,000 dolerių) paskyrė atominiam fizikui A. Sacharovui, tada 54 metų amžiaus.

Tuo metu taikos premijai gauti buvo net 47 kandidatai. Iš jų tarpo pirmavo Suomijos prezidentas Urho Kekkonen, didelis Sovietų favoritas, labai sumaniai suplanavęs ir pravedęs minėtą Helsinkio konferenciją ir todėl Sovietų remiamas.

Sacharovo apdovanojimas Nobelio premija buvo labai maloni žinia visiems laisvę mylintiems žmonėms, ypač Sovietų opozicijai. Bet kuris kitas kraštas tokiu apdovanojimu būtų džiaugėsis, tačiau Sovietų krašto vadai stengėsi šį svarbų įvykį ignoruoti, negirdomis praleisti, kaip buvo su kitais Nobelio premijos laureatais rusais — Borisu Pasternaku ir Al. Solženitsynu. Pagaliau Sovietų vadai griežtai užprotestavo, pareikšdami, kad premija nukreipta prieš komunistinį režimą.

Patyręs apie premijos paskyrimą, pats Sacharovas tada pasakė: „Manau, kad tai ne mano asmens įvertinimas už kovą dėl žmogaus teisių, bet pagerbimas visų, kurie dėl tų prigimtinių žmonių teisių kovoja, ypač tų, kurie už tai sumokėjo aukštą kainą“. Ta patia proga jis paskelbė pareiškimą, prašydamas Sovietų valdžią paskelbti amnestiją ir paleisti visus politinius kalinius.

Oficialūs Sovietų sluoksniai Sacharovą vadina „antipatriotu“, priešvalstybinio nusistatymo žmogumi, Sovietų vienybės „skaldytoju“, „užsienio kapitalistų priešsovietinės propagandos įrankiu“ ir panašiais vardais. Plačiosios Sovietų Sąjungos gyventojams — Sacharovas jų laukiamas laisvės simbolis, vienas iš ne daugelio, kuris drįsta skelbti tiesą ir ją pasakyti valdžios bei partijos viršininkams tiesiog į akis.

1977 metų Sovietų konstitucijos 151 str. sako, kad niekas negali būti suimtas be teismo sprendimo. Sacharovui, kaip ir kitiems, šis punktas nebuvo taikomas. Be to, Sacharovas suimti neleidė jo turimi aukšti žymenys bei titulai. Tačiau pats L. Brežnevas pasirašė „ukazą“, kuriuo buvo iš Sacharovo atimti ordentai, Sovietų didvyrio vardai ir kiti garbės titulai. A. Sacharovas liko tiktaip paprastas Sovietų pilietis...

Didysis mokslininkas buvo nugabentas į Gorkio miestą, t.y. į tą sritį, kur yra įruošti Sovietų didžiuliai lektuvų ir tankų fabrikai, kitos

ginklų gamybos įmonės. Vis dėlto L. Brežnevas nedrįso pasodinti A. Sacharovą į kalėjimą. Jis čia gavo 4 kambarių butą (Maskvoje gyvena ar kelionėje, tai šį tarpusavio susižinojimo priemonė buvo kuo plačiausiai panaudojama).

Jau II-jo pasaulinio karo metu visos kariaujančios pusės spinduliavo propagandiskai sukriptas žinias ir labai dažnai melus tokių žinių ištroškusiems simpatikams. Taip pat jau ir tais metais netrūko ir „slaptų“ siųstuvų, kurių žinios psichologiškai labiau vertinamos, negu iš oficialių įstaigų.

Pasibaigus II-jam pasauliniam karui, kai Sov. Sąjunga izoliavosi, pasilikdama už „geležinės uždangos“, kilo gyvas reikalas informuoti ten gyvenančius žmones. Buvo būtina jiems pranešti, kaip gyvena ir kuriasi valstybės ant II-jo pas. karo griuvėsių.

Pačioje pradžioje tas pareigas gana gerai atlikdavo BBC ar kitų kraštų oficialūs radijo siųstuvai. Tačiau dažnai valstybinių žinių tarnybos nenorėdavo „tepti“ savo rankų propagandinės rungtynėse. Kilo reikalas steigti „privatias“ radijo žinių skleidimo įstaigas, kaip Radio Free Europe ar Radio Liberty. Tačiau ne apie jas kalbėsime.

Nežiūrint „aukso narvo“ sąlygų, triukšmas vis dėlto buvo sukeltas. Net politbiuro nariai ne visi pritare tokiam L. Brežnevo veiksmui ir vienas jų pasitraukė iš šios visagalės institucijos. Ir Sovietų mokslo akademijos prezidiumas nebuvo valdžiai palankus. Kai reikėjo rinkti balsuoti už pasiūlymą išmesti Sacharovą iš Mokslo akademijos narių tarpo, nebuvo surinkta reikalinga dviejų trečdalių dauguma: vieni nariai buvo „nepasiekiami“, kiti pasisakė esą „atostogose“, dar kiti atsakė: „Aš sergu smarkiu gripu, serga ir visa mano šeima — negaliu išeiti iš namų“.

Žinomi Sovietų autoriai — Vasilijus Aksjanovas, Vladimiras Voinovičius, Leo Kopelevas bendrai pasirašė pareiškimą, kuriame pasisakė solidarizuojęsi su Sacharovu, nurodydami, kad negalys būti persekiojamas pirmasis rusas — Nobelio taikos premijos laureatas tada, kai jau tamsūs stalinizmo laikai esą praėję.

Protestą taip pat pareiškė JAV prezidentas J. Carteris, eilę pasaulio garsių mokslininkų, universitetų, darbininkų unijos, net Vakarų kraštų komunistų partijos. Maskvoje išstremimo dieną viešėjo Prancūzijos Tautinio susirinkimo (parlamento) pirmininkas ir buvęs premjeras Chaban — Delmas pareiškė L. Brežnevui, esą, jis negalys suprasti tokio Sovieto elgesio ir, negavęs reikiamo paaiškinimo, savo vizitą nutraukė ir grįžo iš Maskvos į Paryžių.

Tačiau visi protestai nepalenkė L. Brežnevo ir jo klišos, kuri labiausiai pyksta ant A. Sacharovo, kodėl jis pasmerkė Sovietų karinę invaziją į Afganistaną. Šis pasmerkimas ir nulėmė jo pasodinimą į mūsų jau minėtą „aukso narvą“. Bet ir čia nesaugu. Netgi „narve“ laikomas Sacharovas ir žmona buvo pačios Sovietų milicijos apstumdymas, sumuštas.

Reiktų dar sustoti prie A. Sacharovo skelbiamos Sovietų valdžios kritikos, jo minčių bei idėjų. Jos žymia dalimi yra paskelbtos jo knygoje „Mano tėvynė ir aš“, išleistos Molden leidyklos Muenchene — Vienoje.

Sacharovas skelbia daugelį Sovietuose neišspręstų problemų. Sovietų darbininko atostogų — 2 savaitės laikas esąs per trumpas. Sovietų darbininkas dirbęs 41 valandą per savaitę kaip kapitalistinių kraštų darbininkas 36-40 valandų. Sovietuose uždrausta darbininkams streikuoti, organizuoti būdų skystis vyrenybei dėl daromų neteisėjų. Sovietų darbininkų pensijos vis dar žemesnės kaip kapitalistiniuose kraštuose, — tik 30 - 120 rublių, o vidutinė pensija tesiekia 60 rublių. Našlės motinos tegauančios po 5 rb mėnesinio priedo už kiekvieną vaiką. Sacharovas iškelia ir kitas skriaudas darbininkams — asmens bei religijos laisvių atėmimą, neleidimą švęsti religinių švenčių, butų, maisto dalykų, aprangos bei avalinės trūkumą, blogą medicinos patarimą, pagaliau pasisako prieš sovietinio rinkimus ir kt.

Lietuviai smerkia A. Sacharovo išstremimą, remia JAV prezidento J. Carterio ir kitų žymių asmenų dėl jo pareiktus protestus balsus, tačiau reikalauja, kad ne vien tiktaip už Sacharovą, bet ir už kitus Sovietų suimtus disidentus, jų tarpe ir už lietuvių paleidimą būtų kovojama.

AGITUOJA IRANIEČIUS IR TURKUS

KGB mėgina apgauti nepažįstančius sovietinės tikrovės

BR. AUŠROTAS

Kai tik radijo bangomis buvo imanoma pasiekti žmones bet kurioje vietoje, ar tai savuose namuose ar kelionėje, tai šį tarpusavio susižinojimo priemonė buvo kuo plačiausiai panaudojama.

Jau II-jo pasaulinio karo metu visos kariaujančios pusės spinduliavo propagandiskai sukriptas žinias ir labai dažnai melus tokių žinių ištroškusiems simpatikams. Taip pat jau ir tais metais netrūko ir „slaptų“ siųstuvų, kurių žinios psichologiškai labiau vertinamos, negu iš oficialių įstaigų.

Pasibaigus II-jam pasauliniam karui, kai Sov. Sąjunga izoliavosi, pasilikdama už „geležinės uždangos“, kilo gyvas reikalas informuoti ten gyvenančius žmones. Buvo būtina jiems pranešti, kaip gyvena ir kuriasi valstybės ant II-jo pas. karo griuvėsių.

Pačioje pradžioje tas pareigas gana gerai atlikdavo BBC ar kitų kraštų oficialūs radijo siųstuvai. Tačiau dažnai valstybinių žinių tarnybos nenorėdavo „tepti“ savo rankų propagandinės rungtynėse. Kilo reikalas steigti „privatias“ radijo žinių skleidimo įstaigas, kaip Radio Free Europe ar Radio Liberty. Tačiau ne apie jas kalbėsime.

Siųstuvai iš Baku

Apie žmonių smegenų plovimą, peršant sovietines laisves ir agituant prieš bet kurio krašto esamą santvarką, išsamiai rašo mėnraštis „The American Spectator“ savo vasario numeryje. Straipsnyje „KGB radijo valanda, transliuojama iš Baku“ (Gruzijos rašoma, kad pagaliau mes galime pamąginti išspręsti galvosūkių, vadinamą Sovietų užsienio politika. Tos politikos dalys yra nuostabios

savo paprastumu ir glaudumu. Visi, kurie tik norėjo, galėjo išgirsti, kad detente ir Rytų - Vakarų bendradarbiavimas gyvuos ir tuo pačiu metu be jokios atvangos tęsis „ideologinė kova“. Žinia, amerikiečiai i tuos žodžius per daug ir nekreipė dėmesio, nes, anot Cyrus Vance, „Leonidas Brežnevas ir Jimmy Carteris turi tas pačias aspiracijas, tuos pačius siekius“.

Iš esmės imant, nėra nieko blogo, jeigu, progai pasitaikius, taip sau du advokatai iš priešingų stovyklų ima vienas kitą ir pavaroja žodžiais, skelbdami savo pažiūrų neklaidingumą.

Tačiau atrodo, kad Sovietai, taip sakdami, turėję skirtingas sąvokas savo galvoje. Jų supratimu ir gal aiškinimu „ideologinė kova“ gali reikšti karo vedimą kitu metodu. Na, ir jie pasielgė, kaip jiems geriausia tiko. Šiandien mums jau yra žinoma, kad sovietinis slaptas radijo siųstuvai talkininkavo ir skatino antiamerikietišką isteriją Irane. Taip „Wall Street Journal“ ir kiti laikraščiai pagaliau mums atidarė langus ir įleido šviesos, kad ir mes pamatyume, kas vyksta šiam gyvenamajame momente.

Rytų Vokietijos ir Bulgarijos talka

Jau nuo 1959 m. Sovietų vyriausybė Baku mieste, Gruzijoje, įsteigė slaptą neoficialią radijo stotį, žinomą „Tautinio Irano balso“ vardu (kartais vadinamą „Mūsų radijo“). Per ilgus 17 metų šis siųstuvai, veikdamas su kita tokia pat slapta stotimi, buvo Irano komunistų partijos (Tudeh) sąjun-

gininkas. Tačiau, 1976 m. rudenį, Irano siųstuvai, veikę Rytų Vokietijoje ir kiek vėliau Bulgarijoje, nutilo. Ir nuo to momento iš Sovietų kraštų slaptoji žinių tarnyba į Iraną buvusi pertransliuojama tik per vieną „Tautinio Balso“ radijo stotį.

Nepažabota agitacija

Kaip to buvo galima laukti, „Tautinio balso“ agitatoriai ragino iranietis kovoti prieš šachą, prieš „amerikietiško imperializmą“, nusi-mesti vakarietiškos įtakos pantius ir pagerinti santykius su Sovietais.

Ligi šacho nuvertimo „Tautinis balsas“ rikiavosi toje pačioje mulų vedamoje politinėje plotmėje: visi krašto gyventojai turi nusilenkti islamo įstatymai. Ir kai tik Khomeini įsiviešpatavo Irane, šis siųstuvai pradėjo skatinti kurdus, azarbeidžiančius ir kitų tautybių gyventojus neklausyti centrinės vyriausybės, atsiskirti nuo Teherano valdžios. „Tautinio balso“ žinių tarnybos buvo padvigubintos, kai tik paaiškėjo, kad šachas turės apleisti kraštą.

Amerika su SAVAK

Šis radijo siųstuvai, apsimetę veikias Irano teritorijoje, didžia dalimi yra atsakingas prisidėjęs prie dabar esamos būklės Irane atsiradimo. Žinia, Amerikos vyriausybė tai sudaro nemažą galvosūkių. „Tautinio balso“ žodžiai ne vieną kartą pavirto demonstracijomis, įsiutusių minių šėlimu Teherano gatvėse.

Prisimintina, kad kaip tik pirmomis dienomis, kai buvo Teherane užgrobtą JAV ambasadą, tai „Tautinis balsas“ skelbė, kad visi SAVAK (Slaptosios šacho polici-

jos) dokumentai buvę perkelti į Amerikos pasiuntinybę. Dar daugiau, iš to „balso“ visą laiką sklido kaltinimai, kad „šėtoniškieji amerikiečiai užtvindė Iraną šnipais, sionistų sabotажininkais ir panašiais prieš naująjį Iraną apmokytomis kriminalistais“.

Nužudys Khomeini

Ir vos tik Khomeini suspėjo įkelti koją į Iraną, kai „Tautinis balsas“ pradėjo garsinti, kad „CIA jau turi parengusi planą Khomeini nugabinti“. Bet koks vakarietiškas veiksmas bet kur pasaulyje iš šio siųstuvu visada būdavo surišamas su neapykanta ir agitacija prieš Ameriką.

Ir kai buvusi užgrobtą JAV ambasada Teherane, tada „Tautinis balsas“ iranietims aiškino, kad „tai esą teisingas jaunų iranietų žingsnis, turįs apsaugoti kraštą nuo svetimų įtakų ir pagrindinės veiklos“.

Kiti siųstuvai

Nors trumpai verta paminėti, kad Rytų Vokietijoje veikia du siųstuvai, skirti agitacijai Turkijoje. Lygiai kaip ir Irane iš jų agituoja prieš amerikietiškas karines bazes Turkijoje, prieš U-2 lėktuvus. Kai 1978 m. birželį min. pirm. Ecevit vizitavo Maskvą, tuomet „prasidėjusi nauja Sovietų — Turkijos santykių gaidynė“.

Tiesa, žinių spinduliavimas į Turkiją jau tęsiasi 20 metų. Prie panašių agitacinių programų vedimo dar prisidėjo Libija ir Kuba. Iš pirmosios žinios siunčiamos arabiskai kalbantiems kraštais. Iš Kubos daugiau dėmesys nukreiptas į L. Ameriką. Vakarų žinovai spėja, kad kubietis siųstuvai yra absoliučioje Sovietų kontroleje.

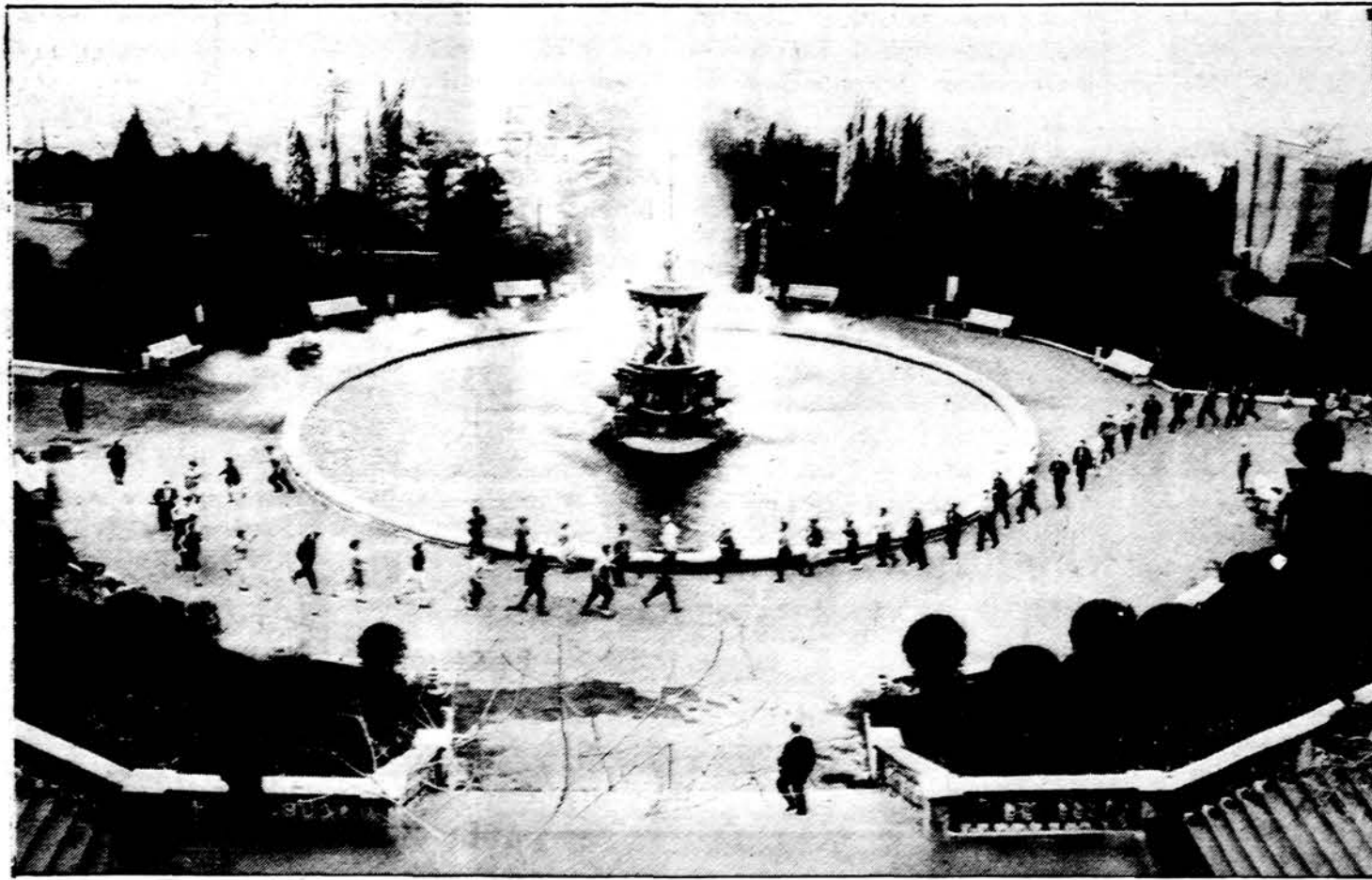
Griūvanti ideologija

Sovietiniai propagandistai neišmanė, kaip įkalbinėti, kad tik jie gali atnešti geresnį gyvenimą. Tačiau po Afganistano okupacijos šioms pagyroms teks nutilti, nes agresija lieka ne laisvė, o vergija.

Šiuo metu komunistai pergyvena sunkiausią savo istorijos ideologinę krizę: jais nustoja tikėti jų ištikimiausi tarnai. Vakarų tarnybos turi sukurti ir neatidėliojant nuplėsti kaukę nuo komunizmo iškreipto veido, nes komunizmas yra vergija, o ne laisvė.

ŠIMUTIS APIE STULGINSKĮ

Ir prieš 1918 m. vasario 16 d. A. Stulginskis buvo veiklus. Jis uoliai ir efektingai veikė Lietuvos Taryboje, privedusioje tautą prie paskelbimo Lietuvos nepriklausomybės. Jis gana daug rašė tuo metu Vilniuje ir Kaune spausdinamose lietuvių laikraščiuose, žadindamas krašte tautinę sąmonę, keldamas laisvės šūkį. Kaip agronomas, rūpinosi Lietuvos žemės ūkio kultūra. Tai jis laikė svarbiu dalyku, nes aiškiai žinojo, jog Lietuvos gerovė ir jos ateitis pareis nuo žemės ūkio lygio pakėlimo.

Soci kurortas Kryme, prie Juodosios jūros, kuriuo naudojasi aukštoji bolševikų klasė.

PALIKAU MIELĄ TĖVIŠKĖ

Atsiminimai
FELIKSAS PEMPE

34

Tuomet mano svainis Noreika gardžiai juokėsi iš savo kaimyno, kad tam nepavyko iš savo didelės, pilnos raugo statinės nė vieno stiklėlio „naminės“ išspausti. Girdi, jo žmona, supykusi ant savo vyro, kad jis užsiima tokiu amatu, į bebaigiančią rūgti pilną statinę raugo įpylė druskos ir visas raugas nuėjo veltiop. Turėjo jį kiaušiams sušerti.

Besivečiuojant pas mamytę nė nepastebėjau kai savaitę prabėgo. Būčiau norėjęs dar kelias dienas pabūti, bet pradėjo vis dažniau ir dažniau pro mūsų sodybą plentu važiuoti vokiečių sunkvežimiai Vokietijos link. Naktimis rytų pusę pradėjo girdėtis tolimi patrankų šūviai ir jų sparginiai. Buvo matyti tolimo išsautų raketų šviesos. Vieni žodžiu, diena iš dienos darėsi vėliau, neramiau.

Paskutinę dieną prieš išvažiuojamą nuėjau į Jiezną pasižiūrėti (2 km atstumo nuo mano tėviškos). Ten radau nuo fronto atvykusius Lietuvos savisaugos dalinio karių apie 100 vyrų, kurie pasisėję ruošėsi žygiuoti į vakarus. Užkalbinau vieną leitenantą apie karinę padėtį

Rytuose. Jam pasisakiau, kas esu ir kad iš Vokietijos atostogų esu parvykęs. Jis man atsakė, kad vargiai ar pavyks vokiečiams rusus sulaukyti nes, girdi, vokiečiai kariai yra gerokai išvargę su rusais bekariaudami ir kariauja lyg nenorėdami, be karinio entuziazmo, be pasiryžimo. Dėlto rusams ir pavyksta juos iš užimtų pozicijų išstumti ir vis pirmyn ir pirmyn slinkti.

Parvykęs namo papasakojau savo namiškiams, ką esu girdėjęs Jiezne iš lietuvių kareivių, ir pasakiau, kad rytoj turiu išvažiuoti atgal. Mamytė, tai išgirdusi, gailiai apsisverkė ir prašė perduoti geriausius linkėjimus ir sveikinimus mano žmonelei ir abiem anūkėms, pasilikusioms Vokietijoje. Sekančią dieną (tas buvo 1944 liepos 6 ar 7) mano miela mamytė, pridėjusi pilną mano lagaminą įvairaus maisto, mane atsisveikindama, taip gailiai apsisverkė, kad ir aš neišlaikiau neverkės, lyg mažas vaikas, ir jau išvažiuojęs iš namų važiuodamas ilgai verkiau. Tai buvo paskutinis ir galutinis atsisveikinimas su mamyte. 1958 kovo 22 d. ji mirė ir man jos gyvos daugiau neteko matyti.

Mano brolis Julius, mane beveždamas į Prienu — Kauno plentą, dar užvežė pas pusbrolių Kostą Pempę, gyvenantį Ažuolūpio vieniemy. Ten trumpai pasisveičiaję išvažiuavom. Prie Birštono pasiekėm ir plentą, einantį nuo Alytaus į Kauną. Tuo plentu važiuodavo privatūs sunkvežimiai. Autobusai jau nekurisavo: negaudavo benzino ir padangų.

Greitai sulaukėme ir sunkvežimio, važiuojančio iš Alytaus į Kauną. Sunkvežimį sustabdėm ir, su jo savininku dėl kainos susitarę,

atsisveikinau su broliu Julium. Atsisveikinau taip pat paskutinį kartą, ant visados, nes, užėjus bolševikams, jis, kaip ir daug kitų lietuvių, buvo rusų komunistų suimtas ir žiauriai nukan-kintas. Net jo kūną neleidė žmogžudžiai bolševikai palaidoti kapuose, kur visi krikščionys yra laidojami (Mano sesers Bronės laiškas iš 1957.IV.30 d.).

Sunkvežimiu greitai pasiekėme ir Prienus. Ten prisidėjo daugiau keleivių, atvažiuosius iš Balbieriškio ir kitur, važiuojančių į Kauną. Tarp jų važiuojo ir Vincas Uždavinys, buvęs Vilniui vaduoti s-gos reikalų vedėjas, su kuriuo buvau pažįstamas dar iš Balbieriškio gyventų laikų.

V. Uždavinys tuomet dažnai atvažiuodavo į Balbieriškio mergaičių žemės ūkio mokyklą pas vedėją agronomę Sešplaukytę, su kuria vėliau susituokė (ji tuo laiku buvo jau mirusi). Jis vėžė iš mokyklos savo vaikus — berniuką ir mergaitę, kurie ten kas vasarą atostogaudavo. Karo frontu artėjant jis juos iš ten atsiėmė ir, sakė, vežė juos Žemaitijon pas savo gimines, o pats, sakė, dar važiuosias į Vilnių savo įvairius raštus pasiimti. Aš jam tuomet sakiau: „Vargiai, brolau, Vilnių pasieksi. Ten jau eina vokiečių — rusų kovos“. Jis man į tai atsakė, kad žūt būt turi Vilnių pasiekti ir savo raštus iš ten pasiimti. Kaune sunkvežimiu sustojus atsisveikinę išsiskyrėm.

(Bus daugiau)

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus delegacija pas Massachusetts valstijos gybematų Edward J. King, kuris Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 62 metų sukakties proga pasirašė deklaraciją, paskelbdamas vasario 16 Lietuvos dieną. Lietuvos vėliava buvo iškelta penktadienį, vasario 15 d. 12 val. prie Bostono City Hall. Iš kairės — Ona Ivaška, gub. Edward J. King ir Felisa Grendal, sekr. Antroje eilėje — Daniel Averka, inž. Aleksandras J. Chaplikas, pirm., Antanas Andriulionis, dr. Algirdas Budreckis, inž. Edmundas Cibas, inž. Aleksandras Griauzdė.

BOSTONO ŽINIOS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINEJIMAS

Bostone Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 62 metų šventės paminėta labai išpūdingai. Vasario 15 d., penktadienį, 12 val. prie miesto rotušės buvo iškelta Lietuvos vėliava. Vėliavos pakėlimą pravedė ALTos Bostono skyriaus pirm. Aleksandras Čaplikas. Prie pakėlimo kalbėjo Bostono mero atstovė jo vardu. Susirinko gražus būrys lietuvių, nors tai buvo darbo diena.

Vasario 16 d. vakare Steponas ir Valentina Minkai suorganizavo radijo pusuvalandį Lietuvos nepriklausomybės šventės proga anglų kalba. Ypatingai buvo gerai paruoštas ALTos centro valdybos — pranešimas, supažindinantis amerikiečius su Lietuvos istorija, praeitimi ir dabartine rusų okupacija.

Vasario 17 d. 10:15 val. ryte Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone buvo iškilmingos Mišios Lietuvos intencijai. Mišias laikė kun. klebonas Albertas Kontautas. Bažnyčioje organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

Nuo 11:30 iki 1 val. Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis per abi radijo stotis minėjo Lietuvos nepriklausomybės šventę. Ypatingai gerai kun. Antanas Jurgelaitis angliškai dalyvavo apie Lietuvą. Tokiais atsitikimais angliškai dalis yra labai svarbi, nes tai yra ne tik mums patiems lietuviams, bet jos pasiskelbimo ir amerikiečiams.

2 val. p.p. lietuvių rinkosi į So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos auditoriją. Čia ALTos skyriaus pirm. Čaplikas papasakojė J. Ambraziejienę vadovaujant programai. Stepono Dariaus posto komandieriui vadovaujant, buvo įneštos Amerikos, Lietuvos ir organizacijų vėliavos. Anelė Januškevičienė skambinant pianinu, buvo sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Kontautas. Susikaupimo minute buvo pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę. Massachusetts gubernatoriaus Edvard J. King buvo sutiktas smarkiais plojimais. J. Ambraziejienė perskaitė valstybės sekretoriaus sveikinimą. Tada buvo pakviestas kalbėti Lietuvos prezidentas, kuris pasveikino lietuvius, kurie esą laikosi savo senų tradicijų, myli savo šeimą, gerbia dvasiškumą ir yra labai geri Amerikos piliečiai. Afganistano okupacijos, lyg ir at-

Lietuvių įnašas į Amerikos kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą esąs didelis. Tada perskaitė jo paties Vasario 16-sios proga išleista deklaraciją, kuria skelbiama ši diena, kaip Lietuvos diena. Tada dar savo asmeniu vardu pasveikino susirinkusius, palinkėjo gražiai atšvęsti šią šventę ir kad Lietuvai greitai sugrįžtų laisvė. Po kalbos, jis greitai išvyko, nes už pusvalandžio jau turėjo dalyvauti Bostono kardinolo laikomose pamaldose už tautą ir visų piliečių gražų gyvenimą Bostone ir kitur.

Bostono miesto tarybos narys Raymond Flinn pasidžiaugė galįs dalyvauti šioje lietuvių šventėje, pagyrė lietuvių, kaip gerus piliečius, kurie daug prisidėjo ir prisideda prie Amerikos kultūros kėlimo.

ALTos Bostono skyriaus pirm. Aleksandras Čaplikas gražiai kalbėjo apie Lietuvos praeitį, jos okupaciją ir lietuvių vargus bei kančias okupacijoje. O svarbiausia, ragino nepasiduoti susiskaldymui.

Irena Veitienė supažindino su pagrindiniu kalbėtoju prof. dr. Domu Krivicku iš Washingtono, o taip pat Gražina Krivickienė, kuri esanti vienintelė iš pavergtų tautų korespondentė prie Baltųjų rūmų. Tada pakvietė dr. Krivicką kalbėti.

Dr. Krivickas kalbėjo apie Vasario 16-sios aktą, apie 1920-ųjų metų Steigiamojo seimo nutarimą, kuriuo paskelbta, kad Lietuva nutraukia bet kokių ryšių ir priklausomumą su buvusiais Lietuvos okupantais. Paskaitė ištrauką iš Vasario 16-sios signaturo Petro Klimo atsiminimų. Kalbėjo apie lietuvių tapatiškumą, tikėjimą, kūrybą. Kaip komunistai bando sukurti naują žmogaus tipą, kaip komunistai veda kovą prieš katalikų bažnyčią, apie okupuotoje Lietuvoje esančią rezistenciją, apie ten leidžiamus pogrindžio laikraščius, apie kongresmano Kersteno prarastus tyrimus. Lietuva buvo prievarta inkorporuota į Sovietų Sąjungą, apie valstybės departamento paktotinus pareiškimus, jog Ameriką nepripažįsta Lietuvos okupacijos ir nepripažįsta. Kalbėjo apie Amerikos politiką. Prez. Kennedį dr. doktrina buvusi, kad nereikia leisti rusams plėsti. Prez. Carter laikosi savo senų tradicijų, myli savo šeimą, gerbia dvasiškumą ir yra labai geri Amerikos piliečiai. Afganistano okupacijos, lyg ir at-

gaivinę Kennedy doktriną — su laikyti rusų veržimąsi. Amerikos kongresas priėmė dvi rezoliucijas, kuriose raginamas prezidentas kelti Baltijos kraštų okupacijos reikalą. Kalbėjo apie Madrido įvyksiančią konferenciją, kurioje tačiau nutarimai gali būti tik vienbalsiai. Konferencija būsią uždara, tik atidarymas ir uždarymas vieši. Priminė popiežiaus Jono Pauliaus II-jo kalbą Jungtinės Tautos, kur popiežius kėlęs žmogaus teisių klausimą. Toliau prelegentas sakė, esą, mes turime prieš, bet taip pat turime ir draugų.

Prof. dr. Krivicko kalba buvo įdomi, nes tai ne istorijos kartojimas, o realūs, su paskutinių laikų ir net būsimais įvykiais.

Ukrainiečių atstovas Orest Szczudluk sveikino lietuvių šios šventės proga ir klausė, kur yra Amerikos spaudos atstovai, televizijos atstovai? Jų čia nėra. Jie kalba apie Sacharovą ir kai kuriuos kitus. O juk lietuvių, ukrainiečių ir kitų tautybių kovotojų Rusijoje yra daugiau. Daug yra

nukankintų, bet apie juos nekalbama. Kalbama, kad Sovietų Rusija okupavo Afganistaną, reiskia ir lietuvių, estų, latvių, ukrainiečių ir kitos tautos tai padarė. Nei Okupavo Rusija, kuri turi okupavusi ir čia paminėtas valstybes. Jis labai stipriai pasisakė prieš šią sąmoningą neteisę ir tylą pasveikino lietuvių ir palinkėjo, kad visos tautos atgaus savo laisvę ir nepriklausomybę. „Tegyvuoją laisva Lietuva“, — baigė savo sveikinimą lietuviškai.

Jaunuolis Andrius Keturakis perskaitė rezoliucijas, kurios buvo priimtos ir bus pasiūstos prezidentui ir kitiems aukštesiems pareigūnams, o taip pat žiniui tarnybai. Buvo perskaityta Bostono mero proklamacija skelbianči Lietuvos dieną. Skaitant rezoliucijas, buvo renkamos aukos.

Visai šiai programai gražiai vadovavo tautiniais rūbais pasipuošusi Janina Ambraziejienė.

Po trumpos pertraukos buvo meninė dalis. Lituanistinės mokyklos 1-4 skyrių mokiniai, vadovaujant mokytojai Paulinai Kalvai tiečiai, atliko dalį programos. Jie sukalbėjo maldą, kurią kalba mokykloje. Tada į mokytojos Kalvaitienės klausimus, atsakinėjo dainu. Pirmiausia padainavo: Prūsų, prūsų paklausyti, ką mes norim pasakyti. Į klausimą, kas jūs esat? — Dainavo, lietuviams esame mes gimę, lietuviams turime ir būt. — Kas jūsų tėvynė? — Lietuva brangi mano tėvynė. — Kokios jūsų spalvos? — Myliu aš geltoną, žalią, raudoną, tai mūsų tautos vėliava. — Kas jūsų sostinė? Ei, pasauli, mes be Vilniaus nenurimsim. Dar dainavo apie Nemuną, rūtą, mergytę, kaip gylėte, kad lietuvių kalbos nemokėti yra didelė gėda.

Tai graži dalis, atlikta mūsų pačių mažųjų. Po šios dalies sekė vaidinimas, ištrauka iš Kazio Inčiūros dramos „Vincas Kudirkas“. Vaidino Bostono dramos sambūrio nariai: Danielius Averka, Pranas Averka, Vladas Bajerčius, Kazys Barūnas, Andrius Dilba, Marija Giņaitienė, Jurgis Jašinskas, Rozalija

(Nukelta į 5 pusl.)

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

KOGI LAUKTI

Puikiausio mūro 22-jų metų būgalo. 2 miegami. Pušų sausas beismas. Graži vonia ir ekstra tualetas. Centr. oru šildymas ir vėsinimas. Karpetai. 2 auto. garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke. — \$52,500.

Puikus mūrinis. Apie \$10,000 pajamų. Moderniai patobulintas namas Marquette Parke. Kaina \$67,500.

Svarus 2jų aukštų mūras. Apie \$7,000 pajamų. Marquette Parke. Vertas \$48,900.

Puikus sklypas. Geroje vietoje investuoti ateitį, ir kaina nuderėta. Maloniai prašau kalbėti lietuviškai ar angliškai ir paduoti savo telefoną bei pavarde, kada jums patogiu namus apžiūrėti.

Valdis Real Estate
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

4 butai. Mūrinis. Lemont.
2-jų butų mūrinis. Gerai užlaikytas. Marquette Parko rajone.

Resortas su namu ir visais įrengimais.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public

2951 W. 63rd St., 436-7878
Tel. 839-1784 arba 839-5568

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY
J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

NEIGHBORHOOD U.S.A.
We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE
PIRKTI AR PARDUOTI,

nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prasome skambinti ar užsėti mūsų įstaigą. Mes visuomet pasiūsiu jums patarimą.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimui

BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

independently owned and operated

ISIGYKITE DABAR

JURGIS JANKUS

Anapus Rytųjaus
Romanas

296 pusl. Išleido ATEITIS 1978.

Spaudė „DRAUGO“ spaustuve. Ap-
lankas autoriaus. Kaina su persiun-
timu \$7.73.

III. gyv. prideda 5% valstijos
mokesčių.

Skaityk ir kitam pasiūlyk

Ką tik išėjo iš spaudos XIV
amž. austrų poeto SCHONDO-
CHO vizijinė poema

Lietuvos karaliaus
krikštas,

kur aprašytas ano meto stebuk-
las Prūsijoje. Vertė A. Tyruolis,
ilustravo D. Stončiūtė, išleido
M. Morkūnas, 32 psl., kaina
\$1.50. Gaunama „Drauge“.

DEMESIO

Mažoje lietuvių šeimoje priimsime
ligonį reikalingą pilnos priežiūros.
Atskiras kambarys, maistas ir nuosir-
džiausia priežiūra. Marquette Parke.
Skambinti visą dieną tel. 476-3500.

MISCELLANEOUS

M.A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI,
GIMINŲ IŠVIEŠIMAI, pildomi
PILNIEČYBĖS PRAŠYMAI ir
kitokie blaiviai.

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit
už apdraudę nuo ugnies ir automo-
bilio pa mus.

FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208½ W. 95th Street

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai,
Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., tel. 776-1486

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plaukams ir vaškuojame
visų rūšių grindis.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIA NORKIENE
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagelaujamos geros rūšies
prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
3608 W. 69 St., Chicago, IL 60629
TEL. — WA 5-2757

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus
daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir
pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Telef. — 825-2737

Vytautas Valantinas

įvairių prekių pasirinkimas ne-
brangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės
ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt.
plytelės, Glass blocks. Sinkos vamz-
džiai išvalomi elektra. Į automatą ga-
lite kalbėti lietuviškai, palikite pavar-
dę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

JUNK CARS WANTED
RUNNING OR NOT

Free Fast Towing

Tel. — 582-8130

HELP WANTED — MALE

OWNER - OPERATORS

D.O.T. qualified with tandem axle tractor for piggy
back operation. Pick up and delivery within 400 mile
radius. Chicago-based. Excellent pay package.

TEL. — 312-226-7828

DEMESIO!

24 HOUR TOWING
AND
QUICK START
TEL. — 582-8130

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4659 Archer Ave.
Chicago, IL 60632, tel. 927-5880

Snow Plowing
SNIEGA NUVALOME
Biznio įstaigoms, Rezidencijoms.

TEL. 458-8584

Z-M Construction Co.
INC.

Nauja statyba ir bet koks
namų remontas.

Pasinaudokite žiemos sezonu
Vidaus remontams.

BRONIUS MACIUKAVICIUS
VYTENIS ŽYGAS

Skambinti po 6 val. vak. 448-7871

HELP WANTED — VYRAI

FABRICATOR

Beardsley & Piper, a leading manu-
facturer of foundry processing ma-
chinery, has an immediate opening
for an experienced fabricator. We
require at least 3-5 years experience
in the layout of sheetmetal, with
the knowledge and understanding of
welding blueprint.

We offer excellent starting salary
and top benefits including free in-
surance, pension plan and much
more. Convenient to CTA transpor-
tation. Call for immediate interview.

237-3700

Beardsley & Piper

5501 W. Grand Avenue

Chicago, IL 60639

An Equal Opportunity Employer

COLD HEADING

Experienced header and roller set
up. Openings on day and night
shifts. Top pay, free insurance,
pension plan, Christmas bonus and
other excellent benefits.

CALL TOM DYE — 439-6250

HELP WANTED — MOTERYNS

SECRETARY

Large insurance agency needs ex-
perienced help. Rogers park loca-
tion. Light typing and bookkeep-
ing. Salary open. Call Eric Somers
M-F 10 to 5 p.m. 465-4400.

EXPER'D CLERK-TYPIST

To Work In Our Deerfield Office
\$4.50 per hour to start. Excellent
working conditions and benefits.

Please Call — 480-9898

WALLACE SECURITY AGENCY
3710 Commercial Avenue
NORTHBROOK, ILL.

AD Equal Opp'ty Employer M/F

VYRAI IR MOTERYNS

RN or LPN

Full or Part Time

All Shifts

CONCORD EXTENDED CARE

9401 S. Ridgeland Ave.

Tel. — 599-6700

AMBER TRAVEL SERVICE

11745 Southwest Highway

Palos Heights, IL 60463

Telef. — 448-7420;

Chicagoje — 785-9393

VALANDOS: Pirm., antr., treč., penkt. — 9:30 v.r. iki 5 v.v.
ketvirtad. — 9:30 v.r. iki 8:00 v.v.
šeštad. — 9:30 v.r. iki 1:30 val. popiet

Savininkė — Vida Kriaučiūnaitė-Jonaišienė

A. + A. ALDONAI SAULEI MICHELEVIČIENEI

užbaigus šią žemišką kelionę, jos vyrui BRONIUI

ir visiems jų artimiesiems reiškiamė gilią užuojau-

tą. Tegul laikas, per Dievo malones, švelnina ir gy-

do skaudamą įvykių jų širdyse padarytas žaizdas.

Liza ir Juozas Bulikai su šelma

BOSTONO ŽINIOS

(Atkelta iš 4 psl.)

ja Petronienė ir Angelė Vakaurienė. Režisavo Aleksandra Gustaitienė, aktorius grimavo rašytojas Stasys Santvaras, šviesos — Romo Šležo, dekoracijos — Dilibos, o visiem ir viskam padėjo rašytojas Antanas Gustaitis.

Visi aktoriai labai puikiai suvaidino. Visas vaidinimas buvo toks gyvas ir tikras, galėtume tvirtinti, kad tai profesionalų darbas. Tas vaidinimas daugeliui išspaudė ašarą. Juk tas lietuviškas žodis, dėl kurio tada taip teko kovoti, o šiandien to paties okupanto dar labiau spaudžiamas ir norimas visai palaidoti.

Būtų vertinga, kad šį vaidinimą jie galėtų parodyti ir kitom lietuvių kolonijom.

Po visos programos Altos pirm. Caplikas padėjo visiems dalyviams ir visiem atsilankiusiems. Tuo ir buvo baigtas Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas.

VILNIAUS UNIVERSITETO 1939-44 METŲ REIKŠMĖ LIETUVAI

Kultūriniam subatvakary, kuris įvyko vasario 16 d. Tautinės s-gos namuose So. Bostone, prelegentų buvo prof. dr. Domas Krivickas iš Washingtono. Jo paskaitos tema: „Vilniaus universiteto 1939-44 metų reikšmė Lietuvai“.

Subatvakarių pirmininkas inž. Edmundas Cibas supažindino su prof. dr. Domu Krivicku. Tai žymus teisininkas, Vilniaus universiteto prorektorius, užsienio reikalų ministerijos juriskonsultas, gynęs Lietuvos reikalus Haagos tribunole, dalyvavęs įvairiose valstybinėse derybose su kitomis valstybėmis, nuolatinis Vliko valdybos narys ir bendradarbis tarp tautinės teisės reikalais, spaudos bendradarbis ir net knygų autorius.

Prelegentas dr. Krivickas pradėjo, jog šiais metais viešuos Vilniaus universiteto minėjimuose buvo kalbama tik apie senąjį Vilniaus universitetą. Kai 1939 m. buvo atgautas Vilnius, jo universitetas buvo lenkiškas. Vilniuje buvo mažai mokančių lietuviškai. Pirmuoju Vilniaus universiteto rektorium buvęs išrinktas Mykolas Biržiška, o prorektorium jis, dr. Krivickas. Profesoriai rūpėję tuoju atgaivinti universitete lietuvių kalbą. Todėl greit buvo perkelti teisų ir humanitarinių mokslų fakultetai iš Kauno į Vilnių. Toliau kalbėjo apie rusų užmačius ir vargus su jais. Kaip reikėję taikytis prieš esamos okupacinės padėties, kad išlaikytų universitetą lietuvišku. Kaip buvęs jis kviestas pas rusų atstovą Pozniakovą ir vėliau Dekanazovą dėl Lietuvos-Vokietijos sienos pereinimo uždarymo. Universitete reikėję dėti jau ir Sov. Rusijos teise, o tas buvė labai slidu, nes per valymus Rusijoj daug kas keitėsi. Jis pasirinkęs Višinskio „teisę“. Tos knygos buvusios atvežtos iš Maskvos. Tačiau visas jų rūpestis buvęs lietuviški reikalai. Kartą buvęs iškviestas į teisingumo ministeriją, kad jis turės paruošti per trumpą laiką teisėjus, supažindinant juos su teise. Gi nauji teisėjai buvę paskirti bemoksliai. Jis pasakęs, kad taip greitai jis negalės pasiruošti ir jų paruošti, tada nuo jo atsiskak. Kalbėjo, kaip vėliau buvusi veda ma kovą su vokiečiais ginant universitetą, kaip jie buvę iškviesti pas gen. komisarą, o vėliau pas

kazimierą Juellier ir iš ten suminti ir uždaryti ir Kauno kalėdima, bet vėliau paleisti. Vokiečiams nepasisekė suorganizuoti SS legioną, tada universitetas buvęs uždarytas, o keli profesoriai suminti ir išvežti į koncentracijos stovyklas.

Po dr. Krivicko paskaitos, susirinkusiems prašant, ponia Krivickienė įdomiai papasakojo, kaip ji tapo korespondente valstybės departamente, kongrese ir vėliau Baltuose rūmuose. O taip pat apie darbą ten ir savo išgyvenimus, susiduriant su prezidentais ir jų šeimomis, bei jų išvykimu iš Baltųjų rūmų. Kartais net ašaros riedėjusios. Ponia Krivickienės pasakojimas ingi buvo labai įdomus, nes tai vienintelė iš pavergtų tautų korespondentė Baltuose rūmuose, kuri ten dirba jau 16 metų.

Po programos buvo laisvi pašnekesiai prie kavutės.

KAZIUKO MUGES PROGRAMA

Skautų Baltijos ir Žalgirio tautų rengiama tradicinė Kaziuko mugė kovo 2 d. Lietuvių Pilių d-jos salėse, So. Bostone.

Mugės atidarymas 11:30 val. ryte 3-čio aukšto salėje. Pietūs 12 val. 2-ro aukšto salėje. 3 val. vaidinimas „Snieguolė ir 7 nykštukai“. Vaidinimą režisuoja Paulina Kalkaitienė, o piano palydi Aldona Lingertaitienė. Vaidinime dalyvauja net 30 vaidintojų.

Be šios programos, mugėje, kaip visada, bus didelis pasirinkimas įvairių prekių.

Skautai ir skautės kviečia visus lietuvius ir jų muge, pabuvoti su jais ir pasidžiaugti mūsų jaunimu.

PARENGIMAI

Skautų Kaziuko mugė kovo 2 d. Lietuvių Pilių d-jos salėse, So. Bostone.

Tautinių šokių sambūrio vakaras su programa, kurią atliks dainų ir šokių pyne patys šokėjai ir atžalynas iš Toronto, Kanados. Po programos bus vaišės ir šokiai, grojant lietuvių orkestrui. Vasyliūnų sonatų vakaras kovo 9 d. 2 val. First ir Second Church, Bostone.

Laisvės Vapo pavasarinis koncertas balandžio 13 d., per Atvelykį, Lietuvių Pilių d-jos salėje So. Bostone.

Motinos dienos minėjimas gegužės 4 d. 3 val. p.p. Tautinės s-gos namuose, 484 E. 4th Str.,

So. Bostone. Bus ir rankdarbių paroda. Rengia L.M.F. Bostono klubas.

Kariuomenės šventės minėjimas lapkričio 23 d. Lietuvių Pilių d-jos salėje So. Bostone.

ATŽALYNAS, IS TORONTO, KANADOS, ATSKRENDA Į BOSTONĄ

Bostono Lietuvių tautinių šokių sambūris rengia vakarą kovo 8 d. (šeštadienį) 7 val. vakaro Lietuvių Pilių d-jos auditorijoje, 368 W. Broadway, So. Boston, Massachusetts.

Vakaro programą — dainų ir tautinių šokių punę — atliks Atžalyno 40 asmenų ansamblis. Po programos vaišės ir šokiai, grojant lietuvių orkestrui. Bostono ir apylinkių lietuvių dalyvaukime puikias jaunimo pasirodyme.

K.

PLEČIASI ANTRAS MIESTAS

Chicago humoro teatras Second City, jau anksčiau atidavęs savo padalinį Toronte, dabar nusistatė atidaryti dar vieną teatrą Edmontono mieste, Kanadoje.

Mūsų broliui

A. + A. ALGIMANTUI MIKUTAIČIUI

tragiškai mirus, liūdinčius TĖVUS, BROLĮ ir SESUTES nuoširdžiai užjaučiame.

Lituanicos Tunto
Skautai ir Vadovybė

MARCELĖ RIMŠA

Mirė vasario 18 d. 1980 m., sulaukusi gilios senatvės. Gimė Levoniškiuose, Panevėžio apskrityje, Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 30 metų.

Buvo globojama ir gyveno pas brolio Jono Rimšos dukterį Mariją ir jos vyrą Stasį Kaslą, Willow Springs, Illinois.

Vasario 21 d. 1980 m. po gedulingų pamaldų Sv. Patricijos bažnyčioje, Hickory Hills, Ill., buvo palaidota šeimos sklype Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Draugus ir pažįstamus prašome pasimeisti už veilonės sielą.

Sirdingai dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuviuose, aukojusiems šv. Mišioms ir karsto nešėjams.

Marija ir Stasys Kasla

A. + A.

RAYMOND A. AMBRAZIEJUS

(AMBROSE)

Gyveno 3633 N. Troy Street, Chicago, Illinois.

Mirė vasario 24 d. 1980 m., sulaukęs 28 m. amžiaus.

Gimė Vokietijoje. Amerikoje išgyveno 28 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime motina Marija, gyv. Lake Geneva, Wisconsin, (tėvas a. a. Antanas miręs), 2 seserys Irene, su vyru dr. Donald De Pinto, gyv. Rockford, Ill., ir Angela Ambraziejūtė, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Derrick koplyčioje, 252 Center St., Lake Geneva, Wisconsin.

Lankymo valandos trečiadienį nuo 2-9 val. popiet.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, vasario 28 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėtas į St. Francis de Sales parapijos bažnyčią, Lake Geneva, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už veilonės sielą. Po pamaldų, apie 1:30 val. popiet, bus palaidotas Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nuliūdę: Motina, seserys ir svaiviai.

Laidotuvių direktorius Derrick. — Tel. (414) 248-2031.

A. + A. SOPHIE KUNCE

BALAIŠYTĖ

Gyveno Corpus Christi, Texas. Anksčiau gyv. Chicago, Illinois.

Mirė vasario 24 d. 1980 m., sulaukus 75 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Svedasų parapijoje, Bajorų kaime.

Amerikoje išgyveno 55 metus.

Veilonė buvo našlė a. a. Mathew.

Pasiliko dideliame nuliūdime 3 sūnūs: Edwin J., marti Marilyn, dr. Richard G., marti Sofia, ir Matthew J., marti Arlene, 2 dukterys: Genevieve Kuncė ir Diane Vallandigham, žentas Richard, 15 anūkų, 2 proanūkai, Lietuvoje 2 seserys Verutė ir Kazimiera su šeimomis, bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį, 2 val. popiet Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, vasario 28 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Sv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už veilonės sielą. Po pamaldų bus nuliūdėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Prašoma nesiųsti gėlių.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nuliūdę: Sūnūs, dukterys, marčios, žentas, anūkai ir proanūkai. Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. — Tel. 737-1213.

Atsiskyrus su šiuo pasauliu

A. + A. MARIJAI KNYSTAUTIENEI,

dukroms dr. GRAŽINAI KENTER, ALDONAI BIGAUSKIENEI, sūnui VALDUI ir jų ŠEIMOMS reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Emilija ir Balis Steponiai

DRAUGAS, trečiadienis, 1980 m. vasario mėn. 27 d.

A. + A. ALGIMANTUI MIKUTAIČIUI

tragiškai žuvus, jo TĖVELIAMS, BROLIUI, SESERIMS ir visiems giminėms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Chicago Skautininkų Draugovė
ir Skautininkų-ky Ramovė

Mylimam sūnui

A. + A. ALGIMANTUI MIKUTAIČIUI

tragiškai žuvus, sesę JANINĄ MIKUTAITIENĘ ir SEIMĄ nuoširdžiai užjaučiame.

LSS Neringos Tuntas New York

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. Yards 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. R.Epublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. Yards 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. Yards 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA

Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4 val. p.š. iki 4:30 val. p.p. per tą patią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Telef. 434-2413

1490 AM

7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

P A D Ė K A

Po ilgos ir labai sunkios ligos 1980 m. vasario 9 dieną mirė

BIRUTĖ DOMBRAVIENĖ, (KATTINIENĖ)

sulaukusi 73 metų amžiaus.

Vasario 13 dieną palaidota Meadowlawn Memorial Gardens kapinėse, New Port Richey, Florida.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams bei pažįstamiems pagerbusiems veilonę apsilankymu koplyčioje, dalyvavimu pamaldose, aukojusiems šv. Mišioms, gėlėms ir palydėjimu į amžinojo poilsio vietą.

Sirdingas dėkui už užuojautas žodžiu bei raštu.

Liūdinti sesuo Sofija su šeima.

A. + A.

JUOZUI GRIGUČIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo posūniui HERBERTUI su žmona ALE bei visiems giminėms ir artimiesiems ir kartu liūdime.

Gustavas ir Genė Kaufmanai

APLINK MUS

× Dr. Jonas Simanauškas, Argentinos vokalinio mergaičių vieneto vadovas ir dirigentas, lydimas sol. Dalios Kučienės, vasario 26 d. aplankė "Draugą", pasikalbėjo su redaktorais, susipažino su nauja spaudos technika ir pasidalino informacijomis apie Argentinos lietuvių gyvenimą. Dr. J. Simanauškas yra gydytojas, bet baigęs konservatoriją ir nuo jaunystės dirba lietuvių organizacijoje, chorose ir vadovauja jaunimo muzikiniam vienetai.

× Atsisveikinimo koncertas, kurį dar kartą atliks Argentinos vokalinis vienetas "Žibutės" ir Urugvajaus tautinių šokių grupė "Azuolynas", bus šandien, trečiadienį, 7 val. vak. Jaunimo centre. To koncerto labai prašo daugelis, kurie neturėjo galimybės matyti pereiną šeštadienį ir sekmadienį. Bilietus bus galima gauti prie įėjimo.

× Ilonos Janilūnaitės ir Raimundo Smalensko moterystė buvo palaiminta Toronto lietuvių Priskelimo par. bažnyčioje vasario 23 d. Vestuvių vaišės vyko Mississaugos par. salėje. R. Smalensas anksčiau gyveno Chicagoje. Iš Chicago į vestuves buvo nuvykę jo tėvas K. Smalensas, teta El. Baltrušaitienė, giminės N. ir J. Vazneliai, A. Dapkutė, o iš Californijos sesuo su vyru sol. Laima ir Algis Stepaicius. Jaunieji lieka gyventi Toronto.

× Zigmantas Arlauskas, Rochester, N. Y., mus pasveikino, atnaujino prenumeratą ir atsiuntė 10 dolerių auką. Maloniai dėkojame.

× Aukų po 6 dolerius atsiuntė: Pranas Polteraitis, Jadvyga Pupeliene; 4 dol. — B. Saldutienė, Pijus Vaitaitis, po 2 dol. — I. Nausėdas, G. Vosylius. Visiems dėkojame.

× Už a. a. J. Augustaitę — Valčiūnienę, šeštųjų mirties metinių progą, šv. Mišios bus laikomos šv. Mergelės Gimimo lietuvių parapijos šventovėje Marquette Parke vasario mėn. 28 dieną, ketvirtadienį, 7 val. 30 min. rytą. (pr.)

× Užsienio vyno ir sūrio ragavimo vakaronė šį penktadienį, 7 v. v. Jaunimo centre kavinėje. Pelnas Jaunimo centrui. Visi kviečiami dalyvauti. (pr.)

× Lietuvių Operos statymų veiklą Carminas Buranos ir Pajacų operos spektakliai įvyksta bal. 19 d., 8 val. vak., bal. 20 d., 3 val. popiet ir bal. 26 d., 8 val. vak. Marijos mokyklos salėje Dirigentas — A. Valskis, režisiorius — D. Hleba. Dainuoja: solistai — Gita Capkauskienė, M. Momiškienė, C. Kogut, S. Baras, A. Brazas, A. Grigas, P. Gudas, J. Savrinis, L. Stukas ir Operos choras. Baletas dalyvauja 40 šokėjų. Choreografija yra V. Karosaitis ir J. Puodžiūnas.

Bilietai gaunami Vaznelių prekybos, 2501 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629. Tel.: 471-1424. Bilietų kainos: parterys — \$17.50, \$15.50, \$12.50, \$9.50; balkonas — \$15.50, \$11.50 ir \$7.50. Paštu bilietus galima užsisakyti pasinaudojant ir šia atkarpa:

Prašau prisijusti bil. po dol. spekt.
Prašau prisijusti bil. po dol. spekt.
Vardas ir Pavardė
Adresas
Telefonas

Cekius prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk). (pr.)

× Dr. Alfredas Stanevičius vasario 27 d., trečiadienį, 12 val. kalbės studentams Illinois universiteto Lincoln Hall, kamb. 312 ir 1 val. Lincoln Hall, kamb. 305, apie lietuvių tautinius šokus. Visi lietuvių studentai kviečiami atsilankyti.

× Lietuvių fondas, visad remdamas lietuvių kultūrinius įvykius, šiais metais iš gautų procentų paskyrė Lietuvių operos naujų kūrinių "Carminas Buranos" ir "Pajacų" operos pastatymo išlaidų sumažinimui 1,000 dol.

× Lietuviškų knygų "Draugė" didesnę kiekį nusipirko: Petras Menkelūnas, Kazys Barzdukas, Liudvika Dubauskienė.

× Gvidas Valantinas, ciceriškis, malonių laiškelio padėkojo už šventines korteles ir atsiuntė 7 dolerių auką. Ačiū.

× Savo dienraštį aukomis po 5 dolerius parėmė: Marija Kudirienė, Gaida Zarkienė, Jonas Motiejūnas, Elena Barkauskienė, G. ir J. Taorai. Visiems tariame ačiū.

× Proga pakelti mintis virš kasdienos rūpesčių. Atsilankykime į Putnamo seselių rėmėjų gėrynių šventę, kuri įvyks kovo 9 d. 4:00 val. p. p. šv. Mišios tėvų jėzuitų koplyčioje, o 5:00 val. koncertas bei vakarienė J. Centre. Dainuos operos solistė Dana Stankaitytė. Vakarieniškas metu bus galima išgirsti solistės naują plokštelę su autografu.

× Neeilinis koncertas. Visi kviečiami į fleitisto Petro Otilio ir pianistės Ramintos Lampšaitės koncertą, kuris bus kovo 16 d., sekmadienį, 3 val. popiet Jaunimo centre. Bilietai Vaznelių prekyboje. (pr.)

× Metinės šv. Mišios už a. a. E. Ciplijauskienę bus atlaikytos kovo 1 d., 7:30 v. r. T. Jėzuitų koplyčioje ir kovo 3 d. 7:30 v. r. Waukegano lietuvių parapijos bažny. (pr.)

× Lietuvių Opera, šiais pasunkėjusiais ekonominės būklės laikais, už įgalinimą pastatyti "Carminą Buraną" ir "Pajacų" nuosirūpina dėkoti šioms mecenatams: Danai ir Vincui Baziams už 300 dol. auką. Vacui Petrauskui už 250 dol., Daliai ir Vytni Miceikoms už 250 dol., Reginei ir Jonui Lukams už 200 dol., dr. Alicijai ir Adolfui Rulbiam už 200 dol., dr. Jadvygai ir dr. Viktorui Dubinskams už 200 dol., Lucy Norus už 200 dol., dr. Juzelį ir dr. Kęstutį Aglinskams už 200 dol. auką. (pr.)

× Juozas Zvynys, turintis didelę praktiką Income Tax pildyme, kiekvienam besikreipiančiam uždėdys Income Tax tiksliai, nepraleisdamas nei vienos įstatymais leistos lengvatės. Kreiptis kiekvieną dieną ad.: 7259 S. Francisco Ave., Chicago, arba tel. 476 7867. (pr.)

× Chicago Liet. Dantų gydytojų dr. jos metinis susirinkimas-priešpiečiai bus kovo 9 d., sekmadienį, 12:30 val. Liet. Tautiniuose namuose. Rezervacijos būtinios iki kovo 6 d. Skambinti Alina Lipskieni tel. 352-7719 arba El. Baltrušaitienei tel. 434-3208. Visos narės ir svečiai kviečiami. (pr.)

ATVYKS PREZIDENTIENE Grupė Chicago priemiesčių laikraštinių pakvietė prezidentienę Rosalyn Carter dalyvauti kovo 6 d. jos garbei ruošiamuose pietuose.

BRANGSTA MOKSLAS Illinois universitete mokėstis už mokslą pakeliamas 7 1/2%. Medicinos studentams, ne iš Illinois, gali kainuoti iki 3,653 dol. metams. Šiaip Illinois studentams kainuos 682 dol. metams paprastas universiteto kursas. (pr.)

REGISTRACIJA LITUANISTIKAI

Lituanistikos studijoms Illinois universitete, Chicago Circle, registruoti galima kovo 18-19 dienomis. Pavasario ketvirtis prasideda kovo 24 ir baigiasi gegužės 30.

Pavasario ketvirtį bus dėstomi trys kursai:

Lithuanian 103 — tęsinys pradinio kalbos kurso, 9:00—9:50 nuo antr. iki penkt.; Lithuanian 106 — lietuvių kalba pažengusiems, 12:00—12:50 nuo antr. iki penkt.; Lithuanian 223 — lietuvių drama, 11:00-11:50 antr., ketv., penkt. Už kiekvieną kursą gaunamos keturios įskaitos (kreditai).

Galima užsiregistruoti ir Lithuanian 299 savarankiškoms studijoms. Studentas susitaria su profesore, kokį darbą atliks ir kiek už tą darbą gaus įskaitų — nuo 1 iki 4.

Toliau gyvenantieji, paskaitose dalyvauti negalintieji, darbus gali atlikti korespondenciniu būdu. UICC studentai, kurių dienotvarkėse šie kursai netelpa, gali atskiru laiku susitikti su profesore.

Tolimesnei informacijai kreiptis šiuo adresu: Marija Stankus-Saulaitis, Slavic Department, University of Illinois at Chicago Circle, Box 4348, Chicago, IL 60680.

Profesorės telefono numeris 996-5465; departamento numeris 996-4412.

CHICAGOS ŽINIOS

IŠGELBĖJO MOTINĄ SU 4 VAIKAIS

Greitosios pagalbos automobiliu važiuodami du jauni vyrai pastebėjo, kad dega namas 7540 S. Halsted, Chicagoje. Antrame aukšte buvo pasilikusi Sadie Onayo su keturiais vaikais nuo 7 iki 17 m. Jie turėjo raktus, bet dėl dūmų nebeatė durų kaip išėjti. Greitosios pagalbos tarnautojas M. O'Donnell, 21 m., išaukė per savo radiją policiją, pasiekęs aukštą, kur buvo šeima, duryse išmušė langą ir įmetė į vidų uždegtą elektrinį lemputę, kuria pasisviesdami galėjo iš dūmų iškilti. O'Donnell su atskubėjusia policija galutinai išvedė laukian.

SPROGIMAS ŠVENTOVIJE

Sprogimas sugriovė šv. Trejybės baptistų maldos namus, 10522 So. Halsted, Chicagoje, penktadienį. Keletas užmuštų ir sužeistų. Manoma, kad nelaimė įvyko užsidegus kurenamų dujų telkimui.

KILS NUOMOS

Kai kuriose rinktinėse Chicago vietose nuomos kils net iki 30% nuo gegužės 1 d. skelbia "Sun-Times".

GERIAU PRARASTI MEDALIUS, KAIP GYVYBĘ

"Chicago Sun-Times" vasario 21 d. išspausdino L. Bleadon laiška, kuriuo jis pasisako už boikotą olimpiados Sov. Rusijoje. Jis rašo: "Tegu mūsų atletai geriau neteks medalių, negu netektų gyvybių, kovodami trečiame pasauliniame kare".

KALEJIMAS PADEGĖJAMS

A. Belrand ir L. Wolf nu-teisti kalėti nuo 1 1/2 iki 4 1/2 metų. Nustatyta, kad jie nusikaltė padėgimais, siekdami pasipelninti iš apdraudų. Illinois aukšč. teismo sprendimą jiems paskelbė teisėjas R. Fitzgerald Chicagoje.

TIKRINS AUTOMOBILIUS

Chicago ir apylinkių automobiliai nuo 1982 m. turės atlikti privalomą automobilių tikrinimą, ar ne per daug teršia orą.

Redaguoja J. Plačas. Modžiaga spūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

LITUOVOS HIMNAS

Kiekviena tauta turi savo himną. Ir mes lietuviai turime savo himną. Mūsų himną parašė dr. Vincas Kudirka. Kiekvienais metais Vasario šešioliktosios minėjime giedame Lietuvos himną.

Reikia gerbti savo himną, kaip mes gerbiame savo tėtį ir mamą. Jeigu jūs negerbiate savo himno, reiškia, kad jūs nemylite savo tėvynės Lietuvos. Giedant himną reikia gražiai stovėti. Rankas laikyti prie šono, gražiai giedoti, nesižvalgyti ir nesikalbėti. Aš labai norėčiau, kad Lietuva būtų laisva, kad aš galėčiau ten giedoti himną.

Vytis Jurkus, Montrealo lit. m.-los mokinys, Kanada, "Liepsna".

LITUOVOS

Piešė Pranas Balnius, Marquette Parko lit. m.-los mokinys.

MŪSŲ BRANGUS KRAŠTAS LIETUVA

Prieš daug metų Lietuvą vadė kunigaikščiai. Lietuva tada buvo didelė ir galinga, nes kunigaikščiai ją gerai tvarkė. Vytauto Didžiojo laikais Lietuva buvo galinga, stipri, nes jis ją labai rūpinosi. Kai Vytautas Didysis mirė, Lietuva pradėjo silpnėti, nes mažesnieji tarp savęs nesutiko ir pešėsi. Iš galingos ir stiprios Lietuvos pasiliko mažytė.

Kada rusai užėmė Lietuvą, jie kankino žmones, vežė juos į tolimos Rusijos darbo stovyklas, kur daugelis ištremtųjų nuo bado ir šalčio mirė. Jie norėjo Lietuvą ir lietuvius sunaikinti.

Ilgus metus Lietuva buvo prispausta vergijos. Vienu metu lietuviams buvo uždrausta net spauda. Bet lietuviai slapta su

noru mokėsi pasislėpę ir spausdino Prūsijoje knygas bei laikraščius, o knygnešiai platino po visą Lietuvą. Motulės prie ratelio mokė savo vaikus skaityti ir rašyti. Taip ir išlaikė lietuviai savo kalbą ir raštą. Rusai nepajėgė lietuvių surusinti.

1918 metų vasario mėnesio 16 dieną Lietuva tapo nepriklausoma. Buvo sudaryta tautos sutartis ir nustatytos valstybės sienos. 1920 metais klastingi lenkai sulaužė sutartį ir pasigrobė mūsų sostinę Vilnių ir Vilniaus kraštą. Tada Lietuvos sostinė laikinai buvo perkelta į Kauną.

1940 metais bolševikai užėmė Lietuvą, bet nelgam, nes prsidėjo karas tarp vokiečių ir rusų. Bet 1944 metais rusai vėl grįžo atgal į Lietuvą ir kitus Pabaltijo kraštus, juos vėl užėmė, iki šiai dienai dar tebevaldo.

Tačiau, kad ir pavergti, lietuviai stropiai mokosi savo kalbos, kalba lietuviškai, dainuoja lietuviškas dainas, šoka tautinius šokus, laikosi lietuviškų papročių ir myli Lietuvą. Jie su ilgesiu laukia tos dienos, kada Lietuva vėl bus laisva.

Stasys Kareckas, VIII sk., Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokykla, Kanada.

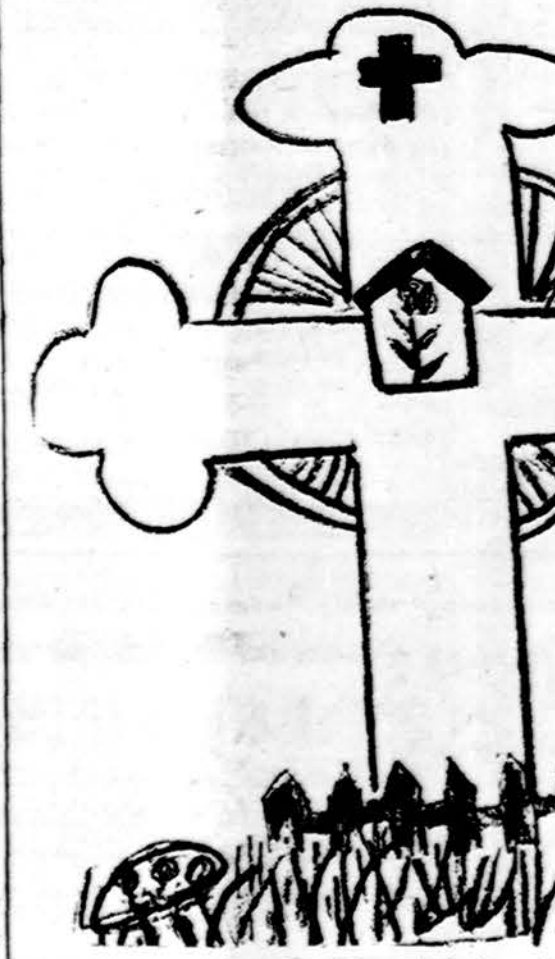
VINCAS KUDIRKA

Vincas Kudirka gimė 1858 m. Paežeriu kaime. Tėvai norėjo, kad jis būtų kunigas, bet jis jautė neturįs pašaukimo. Vincas nuvažiavo į Varšuvą studijuoti medicinos. Baigęs mokslą — grįžo į Lietuvą.

Mokydamasis gimnazijoje ir universitete, Kudirka buvo su lenkėjas. Paskaitęs dr. J. Basanavičiaus "Aušrą", jis atgimė ir tapo užsidegęs lietuviu. Jis rašė eilėraščių ir straipsnių prieš rusus, kurių rusai negalėjo suprasti, nes buvo satyros. Kai "Aušra" užsidarė, Vincas pradėjo leisti "Varpą", nors rusai ir draudė. Vincas gavo džio vą ir jaunas mirė 1899 metais. Jis parašė daug eilėraščių, satyrų, publicistinių straipsnių. Mes visi žinom jo žymiausią kūrinį — Lietuvos himną.

Gera yra mums žinoti, kaip V. Kudirka mylėjo Lietuvą, kaip jis atsivertė, kai buvo sulenkėjęs. Jis tada viską darė Lietuvai, ką tik galėjo, nes jam buvo gaila tų metų, kuriais nesirūpino Lietuva.

Lina Kontrimaitė, Los Angeles lit. m.-los mokinė, "Saulutė".

Mūsų tautos kančios ir vilties simbolis. Piešė Aukšė Bankaitytė, Clevelando Sv. Kazimiero lit. m.-los mokinė.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

GALVOSČIŲ NR. 18 ATSAKYMAI

I Skersai: 1) Kapai. 2) Vasaris. 3) Audronė. 4) Durtuvą. 5) Krito. 6) Barzdos. 7) Drama. 8) Brangus. 9) Diana. 10) Briaus. Žemyn: Partizanas.

III Keturis kartus greičiau. IV "Kėdė kartais sostu vadinama, jei į ją karalių sodina. V I hektarą telpa 2,471 (beveik du su puse akrų).

GALVOSČIAI NR. 21 I

TABÉCÉLÉÉ
ABONENTAS
VITALASBY
NTAURASRE
UUGPEILIS
ORAEGLÉKS
SISLRGPOL
PEVIAITSN
RNEUNNUAI
ETIKDTVSE
NAKSIUÉLR
DSATNVJAM
IMTIIAALA
SEASSSSÉK

(Žiūrėkite raidyną). Suraskite ir apibrėžkite aplink šiuos žodžius: 1) sėk, 2) abėcėlė, 3) asla, 4) abiturientas, 5) ilgin-tuvus, 6) abonentas, 7) slėptuvė, 8) abrikosas, 9) grandinis, 10) botagas, 11) eglė, 12) ita-las, 13) sveikata, 14) tauras, 15) nuosprendis, 16) upelišk-tis, 17) pellis. Iš likusių raidžių sudarykite trijų žodžių patriotinio turinio patarlę. (10 tšk.)

II

Kiek mergaičių vardų galite surasti su prasidedančiom raidėm MA? Tų pačių vardų ne-kartoti ir nemišyti su vyriškais vardais. (5 taškai) Kas suras daugiau nei penkis vardus, gaus pridėtinį tašką.

III (Žiūrėkite piešinį). Piešinį nuspalvokite. Suradę jame paslėptą gaidį, skirtingom spalvomis nuspalvokite. (5 tšk.)

VI

Žemiau surašyta dešimt žodžių. Iš tų žodžių raidžių padarykite naujus žodžius pagal duotas reikšmes. Už kiekvieną teisingai padarytą žodį gausite po vieną tašką. Pavyzdys: tada — data. 1) Sula — gėrimas iš miežių ir apynių. 2) Valgis — berniuko vardas. 3) Garas — senovės lietuvių trimatis. 4) Daro — kai pametė, tai ir... 5) Varo — kai eina vienas po kitą viena eile. 6) Sargas — ausimis girdimas. 7) Mano — laikas grįžti... 8) Rangas — gyvulių plaukas. 9) Sako — kai niežti... 10) Aras — vasarą rytais ir vakarais būna...

VASARIO 16-JI

1918 m. Vasario 16 Lietuvos atsisakė nuo rusų. Jie daugiau nenorėjo klausyti rusų, nes rusai neleido jiems spausdinti ir skaityti lietuviškų laikraščių ir lietuviškų knygų. Jie neleido melsis iš lietuviškų maldaknygių ir mokyti vaikus lietuviškai kalbėti. Lietuvos savanoriai išvarė rusus. Lietuviai džiaugėsi ir skambino Laisvės varpą.

Po 22 metų vėl atėjo rusai ir vėl mindžioja Lietuvos žemę ir skriaudžia žmones. Bet reikia tikėti, kad vieną dieną išsigaudo Lietuvos žmonės iš vergijos.

Linas Kubilius, Marquette Parko lit. m.-los mokinys.

GERIAU RUOŠTI PAMOKAS

Man patinka aštuntas skyrius geriausiai iš visų skyrių, nes aštuntame skyriuje turime daugiau dirbti ir mokytis, bet daugiausia yra pakartojimas praeitų metų kurso. Mums neužduoda daug pamokų aštuntame skyriuje, nes kituose skyriuose mes turėjome daug darbo ir buvo sunkiau. Mokytoja mums sako, kad mes klausytumėm jos, ką jai pasakoja, ir nekalbėtumėm, nes daugiau išmoksime ir mums bus lengviau paruošti pamokas. Mūsų namų darbai nėra sunkūs ir mokytoja daug neužduoda. Bet jei nepa-ruošti, tai blogai, tada turi daugiau darbo, kuris niekam nepatinka. Geriau ruošti pamokas — taip nusprendžiau.

Jonas Zdanavičius, Marquette Parko lit. m.-los 8 sk. mokinys.

LIEUVA

Man patinka Lietuva. Aš myliu Lietuvą. Mano tėtis ir mama yra iš Lietuvos. Aš noriu pamatyti Lietuvą.

Arinas Lešys, Los Angeles lit. m.-los mokinys, "Saulutė".

V Kas yra elniena? a) einio mėsa, b) nebaigta apdirbti oda (zomša), c) grybų padažas. (5 taškai)

BRANGI ŽEME

Sveika, žeme gintarine! Zenk pirmyn iškėlęs Vytį! Eism ginti tėvų žemės, Nors ir žisim už tėvynę. Mūsų broliai žuvo Už tėvynę savo, Didį melė buvo Tėvų žemei savo. Liko mūs tėvynė Ten toli, toli, Laukia mūsų grįžtant Žemė mūs brangi!

Rita Sadanskaitė, Hamiltono "Vysk. M. Valančiaus" lit. m.-los VIII sk. mokinė, Kanada.